



# PLATA DE COMUN

PLATA D'INFORMAZIUN DL COMUN DE CORVARA - Nr. 02\_2008 • 24 de mà 2008  
MITTEILUNGSBLATT DER GEMEINDE CORVARA • FOGLIO INFORMATIVO DEL COMUNE DI CORVARA

Poste Italiane S.p.A. - Sped. in A. P. - 70% DC Bolzano



## Tan pësa pa les cutes y tarifes comunales ?

- In der Gemeinde Corvara mehr Zweitwohnungen als ständig bewohnte Wohnungen
- Scolars da Reba che vëgn a scora a Corvara  
Intervista a döes umes
- Pineta y sotpassaje tl raiun Punt da bos  
I proscims laûrs dl'aministraziun comunala

Deliberes y aproziuns

# Aumentè le prisc dl'ega da bëre

## La pineta gnarà indô metüda apost

Dezëmbër 2007

En relaziun al **ressanamënt y ala sistemaziun dla Strada Col Pradat** a Calfosch él gnü azetè le contribut provinzial de euro 150.000,00 conzedü dala Junta Provinziala; le laür, por chël che al è gnü odü danfora na spëisa totala de euro 527.848,22, gnarà porchël finanzié por euro 150.000,00 cun n contribut provinzial y euro 377.848,22 cun mesi dl Comun.

Al é gnü aproè la gradatöra provisora di damanënc en cunt dl'**assegnaziun de terac por le fabbriché alisiré tl raiun d'espantiun "Dl Mone"** a Corvara y tl raiun d'espantiun "Pëgnes" a Calfosch; indöt él rovè ite 32 domandes.

Al é gnü fissé les **tarifes por le sorvisc de racoiüda y desmandrada dl refodam sût y organich** por l'ann 2008 y por chi dedò, chël ô di euro 0,0480 por la racoiüda de refodam sût y euro 0,0432 por la racoiüda dl refodam organich.

Implü él gnü deliberè n aument dla **cuta por le consum dl'ega da bëre**: la cuta é gnüda fata fora a pié ia dal 2002, dedò che al è gnü portè ite l'euro, te euro 0,34/m<sup>3</sup> deperpo che al fej fora a pié ia dal 01.01.2008 euro 0,50/m<sup>3</sup>; chësta variaziun é jüda debojëgn por curi i cosc dl sorvisc lià ales entrades dla tarifa.

Al é gnü aproè le certificat de esecuziun regulara di **laürs de costruziun de dui garasc sot tera ite dlungia la caserma di carabinieri**, presentè dal diretur di laürs, arch. Ermanno Kostner y firmé dala firma de costruziun Bioc Bau Srl tl import netto de euro 193.898,90.

Por ci che reverda le **ressanamënt dla strada Col Pradat a Calfosch** él gnü aproè la terza perizia ajuntada y de varianza, laurada fora dal proietist y diretur di laürs arch. Albert Colz da Balsan, cun n import total de euro 552.293,61.



*Le raiun d'espantiun Pëgnes a Calfosch: abitaziuns alisirades da tröc agn zënza assegnatars*

Al é gnü aproè le **proiet esecutif por le spostamënt dl punt da jì a pé dlungia le restaurant "Fornella"** a Corvara, laurè fora dal dot.inj. Michael Mischi da San Martin de Tor, por n import total de euro 70.619,25.



*L'ega da bëre do tröc agn indô plü céra*

Al dot.arch. Ermanno Kostner da Corvara ti él gnü surandè la inciaria de laurè fora le **proiet por la sistemaziun dl raiun recreatif "Pineta"** a Corvara y por la costruziun de na picia frabica polifunzionale por les uniuns de paisc; la inciaria tol ite la mudaziun dl plann urbanistich de comun che va debojëgn, sciöche inçe la coordinaziun dla segu-rëza tratan la fasa de proietaziun. L'onorar complessif fej fora euro 18.239,23 +2% CNI y 20% CVA.

Jenà 2008

Por l'ann 2008 él gnü determiné n import de euro 10.000,00 por ci che reverda la desmandrada sôn la **desciaria dl refodam** che vëgn a se le dè da romenè sò le paisc.

Por la partezipaziun a **cursc de ajornamënt dl personal de comun** tratan le 2008 él gnü preodü na spëisa de euro 2.700,00.

Al é gnü determiné, por l'ann 2008, na

spèisa che an s'aspeta de euro 21.000,00 revalidanta les fornidöres che va debojègn por le **funzionamënt dla refeziun y dla gestiun dla scolina** da Corvara.

Por i mesi de trasport adorà dai **destödafüch** él gnü determiné, por l'ann 2008, na spèisa de euro 3.500,00 revalidanta la fornidöra de ciarburant y la manutenziun, deperpo che por i mesi adorà dai laurané de comun él gnü determiné n import de euro 36.000,00.

Por la **manutenziun y la gestiun dla zentrala idroeletrica "Pisciadù"** y **dla zentrala termica** por l'ann 2008 él gnü determiné na spèisa de euro 13.000,00, respetivamënter de euro 10.000,00.

Al é gnü aproè la 1. perizia ajuntada y de varianta revalidanta i **laürs de ampliament dl magasin di Destödafüch da Calfosch** – laürs da eletrizist, laurada fora dal proietist y direttur di laürs arch. Albert Colz da Balsan cun n import lordo total de euro 77.749,98.

Ala firma individuala Eisenstecken Peter cun sènta a Porsenù ti él gnü surandè le **sorvisc de scoaçiamin** por le comprensore dl Comun da Corvara.

Al é gnü aproè le proiet esecutif por le **ressanamënt dla desciaria dles eghe blançes** tl tòch Hotel Posta Zirm-rü da Pescosta, laurè fora dal dot.inj. Wolfgang Plattner da Balsan; sön la basa dla documentaziun presentada vèiga danfora le laür n import total de indöt euro 593.435,27. Al dot.inj. Wolfgang Plattner ti él implü ciamò gnü surandè la inciaria dla direziun di laürs, la contabilitè di laürs y le coordinamënt dla segurèza tla fasa de costruiziun dl'opera por na spèisa che an s'aspeta de euro 25.000,00, cun laprò les spèises surafora de mëndra entitè che podess gnü a se le dè do l'aproaziun di proiec ajuntà y de varianta.

Ala firma Costabiei Srl ti él gnü dè en apalt le **sorvisc de manutenziun ordinaria dles condötes dal'ega, dla ròi dles canalisaziuns, dla zentrala eletrica, dla zentrala termica y di implané te de plü frabiches** de comun por l'ann 2008 por l'import total de euro 19.000,00 + 20% CVA. I imporé al ann por la fornidöra de materiai lià ales manutenziuns é gnüs fissà te chësta maniera: frabiches de comun euro 10.000,00, condötes dal'ega euro 31.000,00 y canalisaziuns euro 20.000,00 por n total de euro 61.000,00.

I laürs de adaptamënt dl **local por les autopsies dla cortina da Corvara** ti é gnüs surandà ala firma individuala Alfreider Klaus da Corvara por na spèisa che fej fora euro 42.330,01 + 20% CVA.



*Na pröma pert dl laür de ressanamënt dles condötes dal'ega blançia durarà çina mez jügn. L'atra pert gnarà portada a fin da d'altonn.*

Por ci che reverda l'**implant fotovoltaich** da realisé sön le tèt dl stadion dala dacia da Corvara él gnü fat fora de ti surandè al dot.arch. Johannes Thaler da Urtijèi la proietaziun, le coordinamënt de segurèza, la direziun y la contabilitè di laürs sciöche incé la redaziun dla documentaziun y dles domandes por la conzesciun di contribué statai y por l'inserimënt dla forza realisada tla ròi eletrica locala; la spèisa fej fora indöt euro 61.000,00.

Al é gnü fat fora de tó sò cun la Cassa de deponüda y de imprèsè n imprèst de euro 400.000,00 por le **ressanamënt dla canalisaziun dles eghe blançes** dal tòch Hotel Posta Zirm-punt da Pescosta a Corvara.

Al é gnü aproè la spèisa de euro 9.990,00 + 20% CVA por la cumpra, dala firma "F.lli Pichler Srl" cun sènta a Laives, de n **cèst da mète sön la gru dl autoçiär** de proprietè dl Comun cun chël che an po realisé laürs söinsom (sciöche por ejèmpl baratè fora pirns pro la ilominaziun stradala, mète apost la ilominaziun da Nadè y ater); chësta cumpra va debojègn incé por ti gnü adincuntra al regolamënt che se referèsc ala segurèza sön le laür.

### Forà 2008

Ala firma Project Line Srl da Bornech ti él gnü surandè la inciaria de realisé i **laürs de costruiziun, fornidöra y montaja de n furn da fà pizza** cun laprò i in-



*Le punt da jì a pé gnarà adorè danü en pert do le sotpassaje da jì a pé preodü tl raiun Punt da bos y en majera pert por baratè fora le punt che condüj ala pineta*

jins che va debojegn tl bar dl stadion dala dlacia da Corvara; la spèisa é de euro 35.000,00 cun laprò la CVA dl 20% y cosc plü alé de mëndra entité che podess gnì a se le dè.

Al é gnü aproè la fatura dl inj. Reinhold Palla da Porsenù revardènta la elaboraziun de n **stüde de fatibilitè por la realisaziun dla strada de zirconvaleziun Corvara** nord tl import de euro 25.000,00 + 2% CPI y 20% CVA.

Por cí che reverda le **ressanamènt dla canalisaziun dles eghes blançes tl tòch Hotel Posta Zirm-punt da Pescosta** ti é gnü surandè la colaudaziun tecnica aministrativa al inj. dot. Georg Kauer da Balsan por na spèisa odüda danfora de euro 1.234,62 + 2% C.P.A. y 20% CVA.

tl tèmp dè dant él rovè ite indöt 4 domandes chël ô di Costabiei Srl cun sènta a Corvara – instalaziun de implanç termosanitars, Rosi Sas de Erlacher Silvana & C. cun sènta a Corvara, - produziun de pasta frèsca, Erlacher Giacomo cun sènta a Corvara – sartü por quant sportif y Castlunger Alfred cun sènta a San Martin de Tor – depenjadü. Sön la basa dla gradatöra él gnü dè ia na spersa de 1.480 m<sup>2</sup> ala sozieté Costabiei Srl.

Por cí che reverda l'**ampliamènt dl magasin di Destödafüch da Calfosch** él gnü aproè le zertificat de esecuziun regulara di laürs al implant eletrich presentè dal direttur di laürs, arch. Albert Colz y firmé dala firma Verginer Martino Sas tl import netto de euro 57.428,05.

terac dla Aministrazion Separada BUC dla Fraziun da Pescosta; la spersa indöt é de 655 m<sup>2</sup>, deperpo che la reparaziun dl dann fata fora é de euro 25,00/m<sup>2</sup>. Al salta fora na spèisa che an s'aspetada de euro 17.000,00 por la indeñité de espropriaziun y la redaziun dla sort de frazionamènt.

Al é gnü aproè le zertificat de esecuziun regulara di **laürs por la recostruziun di sorvisc sanitars dla scolina**, presentè dal direttur di laürs, per.ind. Harald Dapunt y firmé dala firma individuala Davide Valentin tl import total de euro 88.766,78.

Por cí che reverda la colaudaziun statica y tecnic-aministrativa di laürs por l'**ampliamènt dla cortina da Calfosch** y la **costruziun dla capela di morc** él gnü aproè la spèisa de euro 12.942,26 + 2% CPAI y dl 20% CVA a bëgn dl dot.inj. Claudio Sartori da Balsan.

Al é gnü deliberè de cumprè dala firma "Telch Sas" da Egna n **scavadü dla sort Yanmar Universal Vio 57**, por podèi fà de plü laürs da ciavè en economia, dantadöt adöm cun la manuziun dla condöta dal'ega y dla canalisaziun; l'import total dla spèisa fej fora euro 52.000,00 + CVA.

Al dot.inj. Claudio Sartori da Balsan ti é gnü surandè la inciaria de realisè la **colaudaziun statica y tecnic-aministrativa di laürs de urbanisaziun dl raiun artejanel ampliè da Corvara**, por na spèisa odüda danfora de euro 3.910,37 + 2% C.P.A. y 20% CVA.

Al é gnü **azetè le contribut capital** de euro 295.671,00 y l'imprèst zènza interesc de euro 295.671,00 conzedü por cumprè i raiuns destinà al fabbriché alisiré y ala urbanisaziun primara tl raiun d'espansiun "Paltinares" a Calfosch; aladò dla lege provinciala sön le fabbriché alisiré ti conzed apontin la Provincia Autonoma da Balsan ai comuns n contribut capital dl 50% y n imprèst zènza interesc tla medema mosöra dla indenité d'espropriaziun por chësc fin ti raiuns destinà al fabbriché alisiré y ala urbanisaziun primara.

En relaziun ai laürs da feur y da vidrà realisà tl laür de **ampliamènt dl magasin di Destödafüch da Calfosch** él gnü aproè la secunda perizia ajuntada y de varianta, laurada fora dal proietist y direttur di laürs dot.arch. Albert Colz da Balsan cun n import total lordo de euro 129.230,59.



*N sotpassaje da jì a pé o cun la roda y n punt nü: plü sigurté por chi che mëss passè ia la strada tl raiun Punt da bos*

## Merz 2008

Al dot.inj. Michael Mischi da San Martin de Tor ti é gnü surandè la inciaria che reverda la proietaziun por la realisaziun de n **sotpassaje da jì a pé o cun la roda sot la strada statala SS 244 al km 32,12** tl tòch danter le raiun por insediament produtifs y la entrada de païsc olache al é dër prigorus da passè ia la strada sides por chi che va a pé co incè por chi che va cun la roda. Implü val debojegn da mudé n pice püch la trassa dl tru da jì a pé y dla pista da jì cun la roda tres la costruziun de n punt sura la Gran Ega ia, chësc por garanti le conliamènt cun le tòch bele danman; le preventif dla spèisa fej fora euro 9.460,78 + 2% CPI y 20% CVA.

Por cí che reverda le raiun artejanel ampliè da Corvara él gnü aproè la gradatöra por l'assegnaziun di loc 29 y 30;

Al é gnü deliberè de cumprè dala dita "Road Service International de Kuhn Peter & Co. Snc" cun sènta a Egna trèi **zisternes cun implant da bagné por mesi de trasport dl comun** cun chères che al po gnì bagné les coles y i ciüfs ti raiuns destinà a vèrt publich; la spèisa é de euro 12.000,00 + 20% CVA.

Al inj. Wolfgang Plattner da Balsan ti é gnü surandè la inciaria che reverda la **proietaziun y le coordinamènt dla segurèza tla fasa de proietaziun por le ressanamènt dla rèi dal'ega tl tòch Janin-Hotel Mezdi** a Calfosch por n onorar complessif de euro 6.193,91 + 2% CNI y 20% CVA.

Al é gnü deliberè le mëteman dla prozedöra de **espropriaziun por cumprè i grunc olache al é le tennis a Corvara**, che é de proprietè dl Comun y che é gnü realisè dan da 20 agn en pert sön

## Aproè le cunt consuntif 2008 cun n avanz d'aministrazion de 1,443 miliuns de Euro

Le dotur Fortunato Verginer é gnü confermè sciöche revisur di cunc dl Comun de Corvara por i proscims trëi agn 2008-2010 por na spëisa indöt al ann de euro 4.493,00.

Al é gnü aproè le cunt consuntif por l'eserzize finanziar 2007 di Destöda-füch orentars da Corvara te chëstes somes finales: total dl import manajë euro 93.884,61, total di paiamënc efetuà euro 48.219,24, funz de cassa ai 31.12.2007 euro 45.665,37, avanz d'aministrazion canche al é gnü stlüt jö l'eserzize 2007 euro 45.665,37.

Al é implü ciamò gnü aproè le cunt consuntif por l'eserzize finanziar 2007 di Destödafüch orentars da Calfosch te chëstes somes finales: total dl import manajë euro 69.714,72, total di paiamënc efetuà euro 64.112,82, funz de cassa ai 31.12.2007 euro 9.962,23, avanz d'aministrazion canche al é gnü stlüt jö l'eserzize 2007 euro 9.962,23.

Al é gnü aproè le cunt consuntif dl Comun de Corvara revardënt l'eserzize finanziar 2007 (ciara aprofondi-mënt seziun Economia).

Por cí che reverda la restrotoraziun dla frabica esistënta dla Ciasa de Palsa dla Val Badia "Ojöp Frëinademetz" é gnü aproè por la realisaziun de de pici apartamënc por la jënt atempada le proiet esecutif revardënt, arjgné dai arch. dot. Otto y Walter Irsara da Bornech y le preventif de spëisa tl import de euro 13.794.620,65, sciöche incé i cosé odüs danfora por l'aredamënt de euro 2.828.780,00 y por la sistemaziun dles porsones tratan i laürs de costruiziun de euro 711.840,00. Al é implü ciamò gnü deliberè la partezipaziun cun i atri comuns dla Val Badia al finanziamënt dl laür y plü avisa tl raport ala popolaziun ai 31.12.2005.



*Destödafüch da Corvara tratan na proa de médefüch*



*L'comun da Corvara daida finanzié la restrotoraziun dla Ciasa de Palsa a S. Martin de Tor*

### AVIS

**Control dla velocité ti paisc y contro di alaciamënc ales condötes dal'ega blančia**

L'aministrazion de comun lascia alsavëi che al gnarà fat n control plü strënt por cí che reverda la velocité di mesi sön les strades, dandadöt ti paisc. Te chësta aziun é gnü damanè la colabrazion di polizis de comun y di carabinieri che adorarà i aparac a desposiziun (telelaser y fonometer). A nosta jënt ti vëgnel damanè de daidé

para por ciaré de evité nia ma les situaziuns de prigo, mo incé por ciafè na soluziun a un di gragn problems de chisc tëmps.

L'aministrazion de comun lascia ciamò alsavëi che a Calfosch, inanter la dljia y l'raiu Pëgnes, gnarà controlà i alaciamënc ales condötes dal'ega blančia. Dër bel giulan de Osta comprension.

# Cunt consuntif 2007 - Entrades

ENTRADES	2007	2006
<b>CUTES</b>		
I.C.I.	1.186.322,92 €	1.174.184,60 €
Cuta dal retlam I.C.A.	29.020,95 €	28.622,95 €
Adizionala sòn le consum de eletrizité	19.104,39 €	18.397,14 €
Cuta de sojornanza	74.300,70 €	58.717,24 €
IRAP	278.119,00 €	272.658,00 €
D'atres cutes	1.030,00 €	1.060,00 €
	<b>1.587.897,96 €</b>	<b>1.553.639,93 €</b>
<b>CONTRIBUC</b>		
Contribut ordinar dala Provinzia	558.552,00 €	549.878,00 €
Contribut por le lingaz ladin	16.339,00 €	15.713,00 €
Contribut por l'amortamènt de imprèsć	505.939,76 €	505.939,76 €
Contribut por la gestiun dla scolina	7.632,00 €	15.295,00 €
D'atri contribuć	6.121,85 €	12.485,86 €
	<b>1.094.584,61 €</b>	<b>1.099.311,62 €</b>
<b>ENTRADES EXTRATRIBUTARES</b>		
Dèrc de secretariat	43.095,18 €	52.312,54 €
Sanziuns fates dala polizia de comun	49.198,40 €	58.600,00 €
Entrades da manajè la scora y la scolina	31.552,21 €	22.302,21 €
Entrades da parchè i auti	139.433,47 €	119.361,15 €
Entrades por l'ega da bère	250.000,00 €	180.000,00 €
Entrades por la sarenara dles eghes pazes	300.000,00 €	410.000,00 €
Entrades da romenè demez le refodam	500.000,00 €	596.434,68 €
Entrades dala gestiun dles cortines	39.400,55 €	
Entrades dala destribuziun dla forza eletrica	143.088,37 €	153.333,42 €
Afìć de fabricac	202.695,90 €	192.281,16 €
Fìć atifs sòn desponibilitès de cassa	46.216,41 €	42.627,52 €
Davagn dala partezipaziun a sozietès	40.131,65 €	53.277,91 €
D'atres entrades	94.424,56 €	49.545,84 €
	<b>1.879.236,70 €</b>	<b>1.930.076,43 €</b>
<b>ENTRADES DA ALIENAZIUNS, TRASFERIMÈNC DE CAPITAL Y DAL SCODIMÈNT DE CREDIĆ</b>		
Alienaziun de mobilia y cosses che an n'adora nia plü	24.600,00 €	5.100,00 €
Alienaziun de grunc por le fabriché alisiré	300.000,00 €	10.000,00 €
Contribuć por investimènc che reverda la scora y la scolina	53.218,8 €	1134.799,46 €
Contribuć provinziài y versamènc da privać por cumprè i grunc por le fabriché alisiré y por les operes de urbanisaziun revardèntes	900.000,00 €	250.000,00 €
Contribuć por d'atres operes publiches	372.768,61 €	450.157,08 €
Contribuć publics y privać por cumprè i grunc tl raiun artejnal y por les operes de urbanisaziun revardèntes	278.129,03 €	1.287.126 €
Conzesciuns da fabriché	677.209,39 €	670.854,52 €
	<b>2.605.925,84 €</b>	<b>2.808.037,06 €</b>
<b>DETRATES PREVIDENZIALES, IRPEF Y D'ATRES</b>		
	358.645,15 €	299.163,10 €
<b>SOMA ENTRADES</b>	<b>7.526.290,26 €</b>	<b>7.690.228,14 €</b>

# Cunt consuntif 2007 - Sortides

SORTIDES	2007	2006
<b>SPĒISES CORĒNTES</b>		
Aministrasiun generala	931.314,61 €	833.497,79 €
Istruziun publica	164.885,59 €	160.099,08 €
Sport	271.481,34 €	284.012,11 €
Viabilité y ilominaziun publica	410.973,33 €	360.653,62 €
Proteziun zivila	4.101,68 €	21.310,48 €
Eghes y desmandrada dles eghes pazes	485.697,39 €	543.141,41 €
Racoiüda de refodam	506.179,50 €	491.268,46 €
D'atres	107.244,64 €	107.208,34 €
	<b>2.881.878,08 €</b>	<b>2.801.191,29 €</b>
<b>CONTRIBUC Y DEVOLUZIUNS</b>		
Contribuc por ativitês y manifestaziuns soziales y culturales	60.443,10 €	65.792,30 €
Contribuc por ativitês y manifestaziuns sportives	53.850,00 €	55.050,00 €
Contribut al'Assoziaziun Turistica Corvara - Calfosch	183.428,92 €	168.412,61 €
Contribut ai destödafüch	4.200,00 €	8.700,00 €
Contribut al Aiüt Alpin	1.000,00 €	800,00 €
Contribut por ativitês agricules	17.000,00 €	21.500,00 €
	319.922,02 €	320.254,91 €
<b>SPĒISES EN CUNT CAPITAL</b>		
Patrimone imobiliar	174.891,13 €	509.472,54 €
Aministrasiun generala	37.426,02 €	126.517,60 €
Ampliamënt y restrotoraziun scolina y scora elementara Corvara	72.260,80 €	183.128,00 €
Sistemaziun strades, plazes y cantier de comun	1.160.396,78 €	610.156,18 €
Cumpra de atrezadöres por la viabilité	7.020,00 €	106.745,47 €
Spëises por l'urbanisaziun di raiuns d'espanjiun	302.032,00 €	251.469,00 €
Espropriaziuns y servitus por le fabbriché alisiré	600.000,00 €	10.000,00 €
Ampliamënt dl magasin di destödafüch a Calfosch		250.000,00 €
Costruziun garasc pomez ala caserma di carabinieri	30.000,00 €	71.077,46 €
Contribut straordinar al Comitè dla Copa dl Monn	75.000,00 €	100.000,00 €
Sistemaziun y ampliamënt dles canalisaziuns dles eghes blancês y fosces	190.480,78 €	62.687,52 €
Ampliamënt dla cortina a Corvara		60.000,00 €
Laürs de urbanisaziun tl raiun artejanel		782.400,00 €
Cumpra de aziuns SELFIN		366.375,48 €
D'atres	112.362,00 €	194.442,00 €
	2.761.869,51 €	3.684.471,25 €
<b>AMORTAMĒNT IMPRĒSC</b>		
	846.618,96 €	1.750.487,01 €
<b>DETRATES PREVIDENZIALES, IRPEF Y D'ATRES</b>		
	358.645,15 €	299.163,10 €
<b>SOMA SORTIDES</b>	<b>7.168.933,72 €</b>	<b>8.855.567,56 €</b>

## Soma dla gestiun finanziara

GESTIUN			SOMA
Cunt di resc		Cunt de competënza	
FUNZ DE CASSA AL 01.01.2007			1.201.409,18 €
INTROIZIUNS	2.342.031,53 €	4.879.143,56 €	7.221.175,09 €
PAIAMËNC	3.037.320,06 €	4.863.518,65 €	7.900.838,71 €
FUNZ DE CASSA AI 31.12.2007			521.745,56 €
RESC ATIFS	3.666.325,42 €	2.647.146,70 €	6.313.472,12 €
DESFARËNZIA ATIVA			6.835.217,68 €
RESC PASSIFS	3.086.388,87 €	2.305.415,07 €	5.391.803,94 €
AVANZ D'AMINISTRAZIUN AI 31.12.2006			1.443.413,74 €
AVANZ D'AMINISTRAZIUN APLICHE TL BILANZ DE PREVIJUN 2007			300.000,00 €
AVANZ D'AMINISTRAZIUN DA PARTI SÖ			1.143.413,74 €

## Destinaziun avanz d'aministrazion 2007

<i>Descriziun</i>	<i>Import</i>
Implant fotovoltaich dlungia le stadion dala dlacia	560.000,00 €
Contribut al Comun de Badia por la costruziun dla sënta dla Crusc Blanca a La Ila	380.028,00 €
Realisaziun straordinaria de condötes dal'ega nöies	130.000,00 €
Cumpra de n scavadù y atrezadöres por le cantier de comun	125.000,00 €
Furn dala pizza dlungia le stadion dala dlacia	60.000,00 €
Contribut straordinar al'Assoziaziun Turistica por spëises d'investimënt	30.000,00 €
Cumpra d'atrezadöres por i destödafüch da Calfosch	35.000,00 €
Realisaziun de cagadus nüs tla scolina	30.000,00 €
Tru da jì cun la roda - proiet por le sotpassaje dla strada statala y punt a Corvara	20.000,00 €
D'atres spëises	73.385,74 €
	<b>1.443.413,74 €</b>





## Cun la cualité y la cordialité devers dl dagnì de nosc turism

Corvara y Calfosch vir dantadöt dl turism che se manifestèia ti mëisc da d'invern, mo an ne dess nia sotvaluté che incè i mëisc da d'isté porta sü früic. D'invern ti vègnel pitè a nüsç sciori dèr n bel paesaje da jì cun i schi y cina sègn unse incè tres albü fortuna cun la nëi y les temperatöres frèides.

D'isté é l n pü atramènter, deache nosta concorènza é trö' maiù y nos messun se dè deplü da fà por invié le sciore te nosc raiun.

Le sciore aprijèia nosta bela natöra, le sorvisc che ti vègn pitè y incè les formes desvalies dles infrastrutöres privates. Vigni cïasa privata, chi che afita apartamènc, les ponsiuns, i hotì y i.i. cïara da ti pitè le miù a so sciore. La jènt dl post cïara da matignì bun súa cïasa por podèi spo incè ti trasmète na bela atmosfera. Ti ultims agn é gnü fabbriché der tröp te nosc comun, al é gnü fat ampliamènc cuantitatifs y cualitatifs, dantadöt pro i hotì y i garnis.

Da d'altonn dl 2007 é gnü fora la lege urbanistica nöia y chësta vèiga danfora che incè i afitaciameses podarà ingrandì súa cïasa.

Ann	D'isté		D'invern	
	25 agn	50 agn	25 agn	50 agn
2003	47		93	4
2004	24	1	107	1
2005	16	3	88	4
2006	39	1	69	8
2007	93	5	28	3
2008			84	

### La fedelté di sciori vègn premiada

Bel é incè da podèi premiè n sciore che é dèr lié al'Alta Badia y che vègn por 25 o 50 agn alungia te nosc raiun. Por onorè chisc sciori fedei, ti vègnel surandè n prösc d'or cun la scruta dl'Alta Badia. Adöm cun le direttur dl'assoziazion dl turism da Corvara-Calfosch vègnel scrit ite tl gran liber di fedei l'inom dl sciore. Tla tabela dessura odunse tan de sciori fedei che al é gnü premiè te nosc comun ti ultims 5 agn.

### Sciori da passa 50 naziuns se lascia jö vigni ann te nosc Comun

Al é gnü laurè fora na statistica di ultims 5 agn che se mostra da cì pert dl monn che nosc sciore vègn adalerch. I ün na varieté de sciori de passa 50 naziuns. Dl 2003 unse albü 92.054 sciori talians y vigni ann ési en aumènt. L'ann 2007 ési aumentà a 96.716 sciori nazionai. De sciori nia talians é gnü registré na presènza de 48.502 dl 2003 y de 56.611 dl 2007. Dl 2007 unse porché

albü na presënza de 153.327 sciori cun 892.608 pernotamënc.

N valgügn daç o fenomenns interes-sanc sön l'andamënt dl sciore de n valgönes naziuns ti agn danter le 2003 y le 2007.

**Australia:**

en aumënt da 153 sciori a 265.

**Belgio:**

n pice aumënt gradual - dl 2007 é gnü registré 945 sciori.

**Svizera/Lichtenstein:**

plü o manco é le numer di sciori tres sön ca. 1600-1700.

**Tschechien:**

al é interessant da odëi che al é stè n gran aumënt dal 2006 al 2007 - da 781 a 1165 sciori.

**Païsc Todësc:**

n numer costant de ca. 33.000 porsones vigni ann, ater co dl 2005 olache an à cumpedè 37.000.

**Spagna:**

en aumënt gradual plü o manco al vali dl sciore belga.

**Egit:**

dl 2004 unse albü 1 n sciore y dl 2006 nen é bele stè 2.

**Francia:**

plü o manco tres sön i 900 franzesc.

**Gran Bretagna:**

dal 2006 al 2007 n gran aumënt, la gauja de chësc aumënt é dada da n valgönes ciasas che laöra ma cun inglesc. Dl 2003 é gnü registré 1427 inglesc y dl 2007 2676.

**Croazia:**

da 500 sciori dl 2003 a 700 dl 2007.

**Olanda:**

ti ultims agn n gran aumënt. Dl 2007 é gnü cumpedè 13.766 sciori.

**Polonia:**

dl 2003 234 sciori che é jüs sö cina dl 2007 a 585.

**Russia:**

ca. 400 rusci l'ann 2007, che vëgn scialdi ma tl mëis de jenà.

**Svezia:**

plü o manco tres anfat ca. 500 porsones.

**Slovenia:**

dal 2003 al 2007 aumentè dl dopl, sëgn nen é ca. 1400.



*L'Assoziatiun turistica premiëia la fedelté de nüsc gesé*

**Venezuela:**

dal 2006 al 2007 ési jüs zoruch de ca. 100 porsones; chësc é gaujé dai problems politics te so païsc. Dl 2006 é gnü cumpedè le numer plü alt de 285.

**La strotöra rezetiva dl Comun da Corvara**

I eserzizi rezetifs de nüsc dui païsc è partis sö ala fin dl 2007 a chësta moda:

Hotel **** S	2
Hotel ****	8
Hotel *** S	3
Hotel ***	16
Ostaria *	1
Ostaria **	5
Ostaria ***	5
Ponsiun *	2
Ponsiun **	11
Ponsiun ***	6
Garni *	9
Garni **	44
Garni ***	4
Residence **	19
Residence ***	17
Residence ****	1
Afitaçiamenes ☀	5
Afitaçiamenes ☀☀	25
Afitaçiamenes ☀☀☀	7
Afitaçiamenes ☀☀☀☀	1
(vacanzas sön le lüch da paur)	
Apartamënc ☀	3
Apartamënc ☀☀	39
Apartamënc ☀☀☀	15
Apartamënc ☀☀☀☀	1
Apartamënc ☀ - ☀☀	2
(vacanzas sön le lüch da paur)	
Camping	1
Üties	3

Chësta lista müda vigni ann; por le 2008 saràl por ejëmpl na deminuiziun de hoti \*\*\*. Ai à fat/fajarà domanda da ciafé la mudaziun de categoria a hotel \*\*\* S.

Dl 2007 é gnü metü a desposiziun 7.577 leç te indöt 255 infraströtöres pri-vates. Sciöche i ùn bele lit é gnü regi-stré 892.608 pernotamënc dl 2007 cun la mesaria de 118 dis de davert. Daç a confrunt: dl 2003 é gnü dè dant al'as-soziatiun turstica 7.067 leç tl comun da Corvara cun 854.379 pernotamënc cun la mesaria de 121 dis de davert.

Sciöche an po odëi dai daç statistics é le comun da Corvara metü dër bun sön le marcé dl turism; i ùn dër tröpes ciasas rezetives y la presënza de sciori é incé bindebò grana y i daç crësc vigni ann, mo an dess incé ponsè che chisc é daç statistics y porchël nia da suravaluté. Le dagnì se mostrarà de cí vers che i jarun, dessigü ciararunse da jì inant cun le tëmp y da ti pitè a nosc sciore n bel paesaje nia desdrüt, n post de pësc y armonia olache an po passè de beles vacanzas, ciasas curades cun amur y la cordialité che i ùn te nüsc cörs.

**Udiënza dl Ombolt**  
**dot. Franz Pedratscher**

Vigni lönesc  
 dales 8.00 ales 09.30

„Dichtes Corvara“

# Corvara ist jene Südtiroler Gemeinde, in der der Tourismus gemessen an der Bevölkerungszahl die größte Rolle spielt

Dass Corvara eine „sehr tourismusintensive“ Gemeinde ist, wird allseits empfunden. Den wahren Ausmaß dieser „Tourismusintensität“ zeigen die Nächtigungsdichte und der Konzentrationsindex. Bei der Nächtigungsdichte handelt es sich um eine touristische Kennzahl, die die Zahl der Übernachtungen im Verhältnis zur Einwohnerzahl eines Ortes zeigt und somit am besten zum Ausdruck bringt, wie stark der Tourismus in einer Gemeinde zu spüren ist. Der Konzentrationsindex legt das Verhältnis zwischen Zweitwohnungen und ständig bewohnten Wohnungen einer bestimmten Gemeinde dar.

Südtirol kam im Tourismusjahr 2006/2007 auf genau 27.146.142 Nächtigungen; die Einwohnerzahl lag am 31. Dezember 2006 bei 487.673. Damit liegt die Nächtigungsdichte bei genau 55,66; oder anders ausgedrückt: Je Südtiroler Einwohner fallen jährlich knapp 56 touristische Nächtigungen an. Vergleichbare Auswertungen in Österreich werden von der „Statistik Austria“ ab 60 Nächtigungen je Einwohner bereits als „sehr hohe Werte“ bezeichnet. Auch in der WIFO-Studie „Wirtschaftsatlas Südtirol-Tirol-Trentino“ aus dem Jahr 2001 wurden Gemeinden mit über 100 Nächtigungen je Einwohner als „sehr tourismusintensiv“ eingestuft. Mit der durchschnittlichen Nächtigungsdichte von 56 schneidet Südtirol somit gut, aber nicht überragend ab.

Sehr wohl herausragende Resultate ergeben sich hingegen bei der Betrachtung einzelner Gemeinden. Genau 29



der insgesamt 116 Südtiroler Gemeinden erreichen eine Nächtigungsdichte mit einem Wert von mehr als 100 und gelten daher als „sehr tourismusintensiv“.

Ganz oben in der Rangliste steht dabei die Gemeinde Corvara, die bei der Nächtigungsdichte einen Wert von 698 Nächtigungen je Einwohner erreicht, obwohl die Gemeinde in der Übernachtungsrangliste „nur“ auf Platz fünf gelandet ist. Das bedeutet: Durchschnittlich halten sich damit (statistisch gesehen) jeden Tag fast doppelt so viele Gäste als Einwohner im Ort auf – in der Hochsaison ist es natürlich ein Vielfaches davon.

Es folgen die Orte Wolkenstein mit 415 Nächtigungen pro Einwohner, Schenna mit 353 und Sexten mit 315

jährlichen Übernachtungen pro Einwohner.

Diese hohe Tourismusintensität ergibt sich zweifelsohne aus der überdurchschnittlich hohen Dichte von Beherbergungsbetrieben. Als direkte Nebenerscheinung der touristischen Attraktivität der Gemeinde ist die sehr hohe Konzentration von Zweitwohnungen, bemessen an den ständig bewohnten Wohnungen, zu betrachten. Nach einer Erhebung der ASTAT über „Zweitwohnungen für touristische Zwecke in Südtirol - Jahr 2006“ geht nämlich hervor, dass Corvara mit 105,83% den zweithöchsten Konzentrationsindex nach Welschnofen (115,58%) aufweist. Werte, die höher sind als 100, bedeuten, dass es mehr Zweitwohnungen als ständig bewohnte Wohnungen in einer Gemeinde gibt.

Als Zweitwohnungen wurden jene eingestuft, für welche die Aufenthaltsabgabe zu entrichten ist.

Aus der genannten Erhebung geht hervor, dass in Corvara zum 31.12.2006 472 Zweitwohnungen mit einer gesamten Nutzfläche von 22.968 Quadratmetern, also durchschnittlich 48,66 Quadratmeter pro Wohnung, gemeldet waren. Die Eigentümer dieser Wohnungen stammen aus Italien (ohne Südtirol) 89,6%, Südtirol 5,7%, Deutschland 3,6% und andere Länder 1,2% (siehe Tabelle).

Diese Kennzahlen (Indikatoren) sprechen für sich und berechtigen die Frage: „Corvara, quo vadis?“

## Zweitwohnungen für touristische Zwecke in Südtirol 2006

Gemeinde	Zweitwohnungen	Nutzfläche in Qm	Mittlere Nutzfläche in Qm	Konzentrationsindex	Zweitwohnungen je Beherbergungsbetrieb	Herkunft der Besitzer			
						Südtirol	ITA ohne Südtirol	D	Andere
Corvara	472	22.968	48,66	105,83	1,85	5,7	89,6	3,6	1,2
Abtei	499	28.064	56,24	52,58	1,37	4,6	92,2	2,8	0,5
Wengen	9	1.008	112,00	2,62	0,17	55,6	33,3	11,1	
St. Martin	111	7.360	66,31	21,72	1,41	35,1	59,5	5,4	
Enneberg	185	12.920	69,84	21,92	0,91	5,9	90,8	3,2	
Wolkenstein	319	21.077	66,07	37,66	0,84	10,0	86,8	2,5	0,6

Quelle: Astat - Provinz Bozen

1997 - 2007: 10 agn Universitè Lèdia da Balsan

# L' Universitè Lèdia da Balsan, na universitè por i zitadins d'Europa

Da d'altonn dl 1997 el gnü metü sö la Universitè Lèdia da Balsan y bele l'ann do éson pià ia cun les ativitès didatiches. I fins, chël ô di i impuls de chësta istituziun, é: n grup de professurs internazional, ti dè la poscibilitè de studiè a studènc de tröc païsc desvalis, n insegnamènt cun programs y metodes progredis, na inrescida reconesciüda, sciöche incè la poscibilitè de fà practicum tla Talia y foradecà. En cört n valgügn fac interessanc: ti diesc agn passà el gnü fat 191 proiec de inrescida, 42% di professurs y di inrescidus vègn da foradecà y i studènc vègn da 51 nazions.

Les sèntes dla Universitè Lèdia da Balsan é Balsan, Porsenù y Bornech. Al vègn pitè chëstes facultès.

## Facoltè de Sciènzes dla Formaziun Primara (Porsenù)

Ara à arjunt le pröm post tla valutaziun nazionala dles universitès nia statales te "La Grande Guida all'Università". Tl pröm ann academich, chël ô di dl 1998, s'äl anunziè 112 porsones y vigni ann s'ä chësc grup de studènc radoplè. Al momènt el 1820 studènc de 14 païsc.

## Facoltè de Economia (Balsan/Bornech)

I 676 studènc vègn da 23 païsc desvalis. Al é gnü firmè 6 acordanzes bilaterales cun universitès dl Canada, dl'Australia, Taiwan y USA.

## Facoltè de Informatica (Balsan)

Al momènt el 29 proiec de inrescida cun na investiziun de 3,1 miliuns de euro. I trèi zèntri de competènza por la inrescida é: Applied Software Engineering (CASE), Database and Information Systems (DIS) y Knowledge Representation meets Databases (KRDB).

## Facoltè de Design y ert (Balsan)

44% di 202 studènc vègn da foradecà. 12 é i modi de studènc bele realisà da firmes.

## Curs de Laurea por injiniers de logistica y produziun (Balsan)



L'edifize dla facultè de Sciènzes dl'educaziun primara a Porsenù

Chësc curs de laurea vègn portè inant en cooperaziun cun le Politecnich de Turin y incina ciàmò el ma stè 53 studènc che à rovè.

## Facoltè de Tecnica y Sciènzes Naturales (Balsan)

Chësta proposta de stüde é impormò gnüda metüda sö da d'altonn dl 2007 y le svilup va tla direziun dles competènzes dla alimentaziun, dla energia y dla mobilitè.

Pro la maiù pert di cursc de laurea vègnel preodü trèi lingac por i cursc: todesch, talian y inglesc. Tla Facoltè de Sciènzes dla Formaziun Primara vègnel implü ciàmò adorè le ladin.

Ca. 40 studèntes dla Val Badia é scrites ite al momènt a chësta facultè; Katja Pescollderung da Calfosch é öna de chëstes y ara stlujarà jö en chësc ann da d'aisciöda sü stüdi. Ara nes cunta de süa esperiènza personala.



FREIE UNIVERSITÄT BOZEN  
LIBERA UNIVERSITÀ DI BOLZANO  
UNIVERSITÀ LEDIA DE BALSAN  
FREE UNIVERSITY OF BOZEN - BOLZANO

## A che pon pa s'adressè?

<b>Balsan:</b>	Tel 0471/012100	advisoryservice@unibz.it
<b>Porsenù:</b>	Tel 0472/014000	education@unibz.it
<b>Bornech:</b>	Tel 0474/013600	tourism@unibz.it

L'esperienza universitara de Katja Pescollderung da Calfosch

## “Le gran vantaje é chël da podëi chirì fora i lingac dles leziuns”

**Çiodi àste pa chirì fora chësta université?**

**Katja Pescollderung:** “I à chirì fora la Facolté de Sciënzes dla Formaziun Primara, seziun ladina a Porsenù, deach'al é la sóra che arjigna ca maestres y maestri por les scores ladines, te chères che al vëgn insigné por talian, todësch y ladin. Les studëntes ladines mëss insciö tó pert sides a leziuns dla seziun taliana co incé dla seziun todëscia, te na proporziun de zirca 50% porom. Implü é l preodü incé leziuns de ladin, che trata argomënc de storia y de linguistica.”

**Çi te sa pa interessant?**

**Katja Pescollderung:** “Por les studëntes é zënzater interessant da tó pert a leziuns cun professurs todësch che vëgn dai Païsc Todësch ite y professurs talians, che vëgn en gran pert da Bologna sö. Al é na gran desfarënzia de mentalité, de metodes y de idees. En general é i talians plü sön la teoria y i todësch plü sön la pratica. N vantaje é incé chël de podëi chirì fora da semester a semester, çí leziuns fà por todësch o por talian. Insciö pon incé n pü' damanè do sce la leziun é plü interessanta por todësch o por talian. La Facolté de Sciënzes dla Formaziun Primara pîta, sciöche oramai präsc dötes les universités, incé la poscibilitè de jì a fà Erasmus te n ater stat, danter l'ater Santiago de Compostela (Spagna), Augsburg, Bielefeld, Hildesheim, Bremen y Berlin tla Germania y Budapest tl'Ungheria. Implü é la poscibilitè de jì sura l'isté a fà n practicum a Singapur, n'ocajun che incé studëntes ladines à bele tut. Al me sa incé interessant da me dè jö cun le ladin, dal momënt che la maiù pert dles scores altes todësces ne le pîta nia y te nostes scores vëgnel pö insigné. Les leziuns de ladin trata temesc de linguistica, storia di ladins y adozanza scritta dl ladin. Te cursc facultatifs, vëgnel spo ciàmò pitè temesc particulars, sciöche chi che i sun tl laür de frequentè te chësc semester: “Marketing cultural y lingac de mēdranza” cun Chaspar Pult di Grijuns y “Liēndes ladines danter tradiziun popolar y (re-)nasciüda leterara” cun Roland Verra. Ai cursc de ladin po incé tó pert nia studënc, sciöche al é incé stè dal curs cun Erwin Frenes “Scrì jornalistic” y “Gramatica storica dl ladin” cun Lois Craffonara, a chi che tröc ladins interessà da dötes les valades ladines à tut pert.”

**Chël ô di che la seziun ladina dl'université laöra incé adöm cun i ladins fora dles Dolomites?**

**Katja Pescollderung:** “Éi, al é na seziun ciàmò dër jona, mo che se dà dër da fà por pitè coses interessantes. L'ann passè, p.ej. sunse stà cun la seziun la-

dina n pèr de dis ti Grijuns a vijité scores y istituziuns culturales. En ater ann é l preodü n iade tl Friul. Implü ési tl laür de organisé incé practicums te scores dl Grijun. Chël ô di che studëntes da chilò po jì ia ti Grijuns a fà so practicum.”

**Él tröpes studëntes/tröc studënc scrié ite tla seziun ladina da Porsenù?**

**Katja Pescollderung:** “Al depënn da ann a ann, mo sëgn tres deplü, deache l'université é diventada de oblianza por jì a insigné tla scora elementara y tla scolina. Al vëgn tut sö studëntes aladò di posc de laür lèdi. Les studëntes ne vëgn nia ma dala Val Badia y da Gherdëna, mo incé da Fascia.”

**Co é pa strotorada la Facolté de Sciënzes dla Formaziun Primara?**

**Katja Pescollderung:** “La facolté dōra dōtaurela ciàmò cater agn, incé sce al vëgn bele baié da n pez de la mudé sön 3/2 agn, sciöche tröpes universités tl rest dla Talia. Do le secundo ann mëss na studënta chirì fora danter scora y scolina. Les studëntes che ô jì a insigné te scora mëss spo ciàmò n iade chirì fora danter na spezializaziun tl ciamp dla matematica o dla linguistica. Le stüde é partì sö insciö che al vëgn pitè leziuns obligatores, laboratori olache la teoria vëgn metüda en pratica, practicums tles scores y leziuns facultatives.”

**Chël ô di che studënc/studëntes mëss incé fà tröpa pratica denant che rovè tl monn dl laür?**

**Katja Pescollderung:** “Éi, ti laborators vëgnel p.ej. tut sö cun na videocamera tratan che an simulèia na leziun, por podëi incé n iade se odëi instësc, sciöche an se presënta. Por vigni ann de stüde é spo incé preodü n practicum te scora. Le pröm ann vëgnel aconsié de fà le practicum te che istituziun, olache an ne jarà nia dedò. Iö p.ej. à fat mi pröm practicum te na scolina. I practicums dōra da döes a cin' edemes, al depënn da ann a ann.”

**Çi porta pa studënc/studëntes a jì foradecà a studié?**

**Katja Pescollderung:** “Tröpes facultès n'él nia ciàmò te Südtirol. Implü ti sal dessigü bel a tröc da jì n pü' demez, odëi n pü' n'atra realtà. De çí che tröc se baudia incé é che te nosta faculté é la presënza ales leziuns de oblianza, tan co sciöche te na scora alta.”

*Katja Pescollderung da Calfosch, studënta dla Università Lèdia da Balsan.*



Intervista a dões umes

# Mituns y mitans da Reba che vègn a scora a Corvara

Al é ca. vint agn che n valgügn geniturs dl païsc da Reba mëna sü mituns tla scora elementara a Corvara o tla scora mesana a La Ila. I pröms agn gnòl ma i püc mituns de Čiaulunch; ti agn passà nen èl tres deplü che tolò en conscidraziun la idea de lascè studié sü mituns te nosc comun. Al momènt èl nü scolars y scolares da Reba che vègn menà vigni dé a Corvara. Chilò dessot ciafèise na intervista fata a dões umes.

## Intervista ala uma de n môt dla terza tlassa

A cí moda ëise pa ponsè y tut la dezi-jiun de menè osc môt a scora a Corvara y aratèise che al fejes incè la scora mesana y la scora alta a La Ila?

*“Al é de plü rajuns čiodiche i ùn scrit ite nosc môt ala scora elementara da Corvara: dantadòt la poscibilitè de frequentè na scora paritetica (che sconca incè le lingaz y la cultura ladina), la segurèza de avèi insegnanc dl post, la continuitè didatica, la scerietè che se mostra tla puntualité, tl ordinn, tla prezijiun y tl respet. Dessigü fajarà nosc môt la scora mesana. Por cí che reverda la scora alta depènel dala sort de scora che al orarà fà.”*

Co vègnel pa organisé le trasport da menè y gnà a tó i mituns y les mitans da scora?

*“I pröms dui agn èl vigni familia che se fistidià instèssa. En chësc ann s’unse organisé insciò che i nes baratun jö òna al’edema.”*

Tol üsc mituns y ostes mitans incè pert ai cursc desvalis de tèmp lède che vègn pità domisdé y dassèra t’Alta Val Badia? (cí cursc y čiodì pa?)

*“Sambègn, ai tol pert dër ion al isté deboriada y ai cursc de sport, sciòche chi de jüch al palè y de nodè. La gauja prinzipala é chëra che i compagns devènta i dër amic y i susc che ai à y porchèl ài sambègn le dejidèr de passè incè so tèmp lède imparà. La secunda rajun é chëra che te nosta valada ne vègnel nia organisé cursc por mituns.”*

Co se sènt pa le môt tut sò dai mituns



Mituns y mitans dla scola elementara Corvara/Calfosch

da scora da Corvara? Či raport de amizizia àl pa cun i mituns che é tan vedli co èl a Reba, sce ai se vèiga ma do la scora?

*“I n’ùn nia odü problems o dificoltsè tl inserimènt cun i compagns da scora nüs. Le contat cun i compagns dla scolina da n iade y cun i compagns de païsc é tan co jüs pordüs. Chilò oressi ves cuntè n te’ pice ejèmpl: ala festa de compliann dl pröm ann de scora èl ma compagns y conescènc da Reba, a chël dl secundo ann de scora èl tröc compagns da scora y le terzo ann èl ma plü compagns da scora.”*

Èise albü problems burocratics y spèises finanziares implü por lascè scrì ite osc môt tla scora de n ater comun/provinzia?

*“Daldöt nia! I podess feter di de avèi albü vantaji, ajache i n’ùn mai messü cumprè n liber da scora.”*

## Intervista ala uma de na môt dla pröma tlassa

A cí moda ëise pa ponsè y tut la dezi-jiun de menè osta môt a scora a Corvara y minèise che ara fejes incè la scora mesana y la scora alta a La Ila?

*“I à tut la dezi-jiun de menè mia môt a scora a Corvara ajache i arati che ara sides miù co nosta scora, por cí che reverda l’insegnamènt y spo incè por le*

*secundo lingaz che vègn insigné, che é le todèsch. Ara fajarà incè la scora mesana a La Ila.”*

Co vègnel pa organisé le trasport da menè y gnà a tó i mituns da scora?

*“I s’ùn organisé danter geniturs y i fajun le iade vigni trèi edemes. Ara funzionèia dër bun!”*

Tol osta môt incè pert ai cursc desvalis de tèmp lède che vègn pità domisdé y dassèra t’Alta Val Badia? (cí cursc y čiodì pa?)

*“No.”*

Co se sènt pa la môt tuta sò dai mituns da scora da Corvara? Či raport de amizizia àra pa cun i mituns tan vedli co èra a Reba, sce ai se vèiga ma do la scora?

*“I mituns che va a scora a Corvara se lièia deplü danter èi y perd n pü les amizies de païsc, mo d’isté s’incuntì indò sòn plaza dai jüc düc deboriada. Insciò sperì almanco! I sperà indere che ara se tacass n pü deplü ai mituns da Corvara, mo al é massa adora čiamò da le di, ara é čiamò picera, i odarun cun le tèmp.”*

Èise albü problems burocratics y spèises finanziares implü por lascè scrì ite osta môt tla scora de n ater comun/provinzia?

*“No!”*

Südtiroler Jugendring - Förderung des Ehrenamtes

# Ehrenamtsnachweis jetzt abgeben

Der Südtiroler Jugendring (SJR), Dachverband der Kinder- und Jugendverbände, erinnert alle Oberschüler/innen, die ehrenamtlich in der Kinder- und Jugendverbandsarbeit tätig sind, ihren Ehrenamtsnachweis ausgefüllt in der Schule abzugeben. Dieser Nachweis ist eine Bescheinigung der Kompetenzen, die Jugendliche im Zuge ihrer ehrenamtlichen Tätigkeit erworben haben. Die Bescheinigung wird sowohl durch die Ortsverantwortlichen als auch durch die Landesvorsitzenden der Verbände bestätigt und hat somit feststellenden Charakter.

„Weiterbildung, Lernen und die Aneignung von unterschiedlichen Kompetenzen werden sowohl von der Schule als auch von den Trägern der Kinder- und Jugendarbeit angestrebt, da sie eine freie Entfaltung der Persönlichkeit des Jugendlichen fördern. Dieses Engagement verdient Wertschätzung. Für eine soziale und Menschen bejahende Gesellschaft ist das Ehrenamt, gerade in der Kinder- und Jugendarbeit, unabhömmlich“, so Kathia Nocker, die Vorsitzende des SJR.



Kathia Nocker aus Sëlva/Wolkenstein, die Vorsitzende des SJR.

Dieser Umstand wird mittlerweile von der Politik, der Gesellschaft aber auch und gerade von Seiten der Schulämter ausdrücklich anerkannt und geschätzt. So rufen dieses Jahr der deutsche Schulamtsleiter Dr. Höllrigl und der ladinische Schulamtsleiter Dr. Verra gemeinsam mit dem Südtiroler Jugendring alle Oberschulen dazu auf, den Ehrenamtsnachweis für die Berechnung der Punkte für die Abschlussprüfung anzuerkennen.

Beide Schulämter unterstützen die Verbreitung, Wertschätzung und Anerkennung des Ehrenamtsnachweises und in der Folge die durch den Ehrenamtsnachweis dokumentierten Kompetenzen.

„Aus diesem Grund sind alle ehrenamtlich tätigen Jugendlichen aufgerufen, ihre Ehrenamtsnachweise innerhalb Mai 2008 in den Schulen vorzulegen, damit diese entsprechend berücksichtigt werden können. Die Ehrenamtsnachweise können in den Kinder- und Jugendverbänden des Südtiroler Jugendrings angefordert werden“, so Simon Tschager vom Arbeitskreis Ehrenamt des Südtiroler Jugendrings.

## Le 5 pormile dl IRPEF al Comun por attivitàs soziales y culturales

Cun la detlaraziun dl davagn de chësc ann vëgnel preodü la possibilità da destiné le 5 pormile dl IRPEF al Comun de residënza de chël che paia les cutes. I scioldi mëss gní adorà dala aministraziun comunala por sostignì les attivitàs soziales dl comun. Por chësc fin bàstel fà na firma tl post preodü sön i modui dla detlaraziun dl davagn (mod. 730, mod. UNICO, mod. CUD). Al resta inant la possibilità de destiné l' 8 pormile a fins soziai, culturai, de benefiziënza.



## Young+Direct in neuem Kleid

Südtirols Jugendberatungsstelle Young+Direct ([www.youngdirect.it](http://www.youngdirect.it)) präsentiert sich mit einer komplett überarbeiteten Homepage. Eine neue Graphik, neue Inhalte, die fast schon Kult-Zeichnungen von Jochen Gasser und ein barrierefreies Webdesign sollen dazu beitragen, dass die Beratungsstelle auch auf der virtuellen Schiene interessant und vor allem nützlich für die Jugendlichen bleibt.

Es gibt viel Neues auf der Internetseite [www.youngdirect.it](http://www.youngdirect.it). Nicht nur das Erscheinungsbild hat sich deutlich verändert, auch die Inhalte wurden ausgebaut und es gibt zusätzliche Angebote für die Jugendlichen. Werfen wir einen genaueren Blick auf das, was die neue Homepage bietet.

In erster Linie ist und bleibt Young+Direct eine Beratungsstelle für junge Menschen in Südtirol, deshalb ist gleich auf der ersten Seite ein Kummerkasten zu finden. Hier können Jugendliche vollkommen anonym all das an Young+Direct schreiben, was sie beschäftigt, ganz egal, ob das Fragen oder Zweifel, Ängste oder Probleme sind. Ganz egal, ob es dabei um Sexualität oder Liebeskummer geht, um Unzufriedenheit mit sich selbst, Konflikte daheim oder in der Schule, um Einsamkeit, Gewalt oder Sucht ... Die Berater/innen schreiben innerhalb von wenigen Tagen zurück.

Außerdem gibt es auf der ersten Seite ab jetzt regelmäßig einen Artikel zu Themen wie Liebe, Sexualität, Verhütung, Gefühle, Familie, Sucht, ... kurz gesagt: zu Inhalten, die für Jugendliche interessant sein können. Wenn ein Text sie besonders anspricht, haben die Jugendlichen die Möglichkeit, ihre Gedanken, ihre Zustimmung oder ihre Kritik zu posten und mit anderen Usern darüber zu diskutieren.

Unter „Eure Fragen“ werden Fragen beantwortet, die sehr häufig an das Young+Direct-Team gestellt werden

Es hat sich also vieles getan auf [www.young-direct.it](http://www.young-direct.it). Dabei ist das noch nicht alles. Am besten ist: rein schauen und selbst auf Entdeckungsreise gehen! Das Young+Direct-Team hofft jedenfalls, dass die neue Homepage gut ankommt und wünscht allen viel Spaß beim Surfen.



## La Pineta di Corvara, approvato il progetto di rifacimento

L'area verde della Pineta di Corvara è uno dei posti dove i nostri clienti estivi si intrattengono per gran parte delle loro vacanze diventando così uno dei posti più frequentati dell'intero territorio comunale. Inoltre, tutti sapranno come vengano organizzate diverse feste campestri e altre manifestazioni con forte richiamo di persone, tanto che si può tranquillamente affermare che la Pineta è uno dei posti più importanti per quanto concerne lo spazio ricreativo e di relax.

Sulla base di tali considerazioni e a seguito delle richieste provenienti da più parti, l'amministrazione comunale ha deciso di incaricare gli arch. Hermann e Manuel Kostner di Corvara, a elaborare un progetto per il rifacimento del manufatto principale della pineta, onde così permettere un miglior servizio agli avventori e un più agevole

svolgimento dei lavori di preparazione delle vivande e bibite da somministrare, così inoltre, cosa altrettanto importante, migliorando indubbiamente anche l'immagine fornita ai turisti e ai frequentatori della pineta in genere.

Ai tecnici è poi anche stato chiesto di elaborare un piano che riguardi l'intera pineta, studio che dovrebbe così prevedere percorsi pedonali interni, il rifacimento e/o aggiunta di panche e tavoli, la razionalizzazione delle varie strutture oggi inesistenti, sì da poter così effettuare quei lavori necessari a rendere questa preziosa zona più adatta alla bisogna, eliminando situazioni di pericolo indubbiamente esistenti (ad. es. le numerose radici e i rami di alberi che possono creare problemi negli spostamenti). E' peraltro da aggiungere come la superficie occupata sia di proprietà

di più enti, ovvero il Comune di Corvara e la frazione di Pescosta, che hanno dimostrato ampia collaborazione e

aiuto e alle quali va pertanto già ora il ringraziamento dell'amministrazione comunale.

I primi lavori interesseranno appunto lo stabile principale, che verrà edificato a nuovo e spostato in maniera tale da creare una specie di chiusura della pineta verso il lato "tennis", con aggiunta inoltre di un'ampia zona tipo "scalinata" più a valle, posizionata questa in maniera da poter ammirare le nostre bellissime montagne e il paesaggio in genere.

L'edificio stesso è in gran parte integrato nella rampa oggi esistente, sicché l'impatto ambientale è minimo, così salvaguardando non solo lo spazio libero della pineta stessa, ma anche l'idea di "originario" e "naturale", evitando pertanto di avere la sensazione di "edificazione".

Il relativo progetto è già stato sottoposto al vaglio della commissione edilizia e si confida quindi di poter dare inizio ai lavori al più presto. La spesa complessiva è stimata in euro 160.000 per la quale è prevista la compartecipazione di entrambe le frazioni di Corvara e Pescosta.

Per gli altri interventi nella pineta sarà necessario attendere ancora un po', ma, vista la tipologia degli stessi ove verosimilmente non sarà necessario un vero e proprio progetto da sottoporre alla commissione edilizia, è facile pensare che anche questi possano essere effettuati a breve scadenza.



La pineta secondo il progetto approvato



## Verkehr

# Die Brücke über den Fluss “Rütort” wird neu gebaut

(Landespresseamt) - Die alte Brücke auf der Staatsstraße in Corvara und die parallel verlaufende hölzerne Fußgängerbrücke werden abgerissen. Gebaut wird eine neue Brücke mit beidseitigem Gehsteig. „Fußgänger- und Straßenbrücke werden kombiniert und zudem wird die neue Brücke wesentlich tragfähiger“, erklärt Bautenlandesrat Florian Mussner über dessen Ressort das Projekt abgewickelt wird. Im Bereich der Brücke ist die Staatsstraße ab dem 7. April bis zum 4. November umgeleitet worden.

Die derzeitige Straßenbrücke war aus Stahlbeton und bestand aus drei Feldern aus den 30er Jahren. Sie verlief gradlinig und mit minimalem Längsgefälle. Die neue Brücke soll in Bezug auf Lasten stabiler werden als die alte. Auf beiden Seiten wird die Fahrbahn von Gehsteigen mit einer Breite von 2,15 Meter flankiert.

Das neue Brückentragwerk geht über zwei Felder mit einer Stützweite von je 20 Metern. Es besteht aus Spannbetonfertigteilelementen mit einer Stahlbe-

ton-Fahrbahnplatte, die frost- und tausalzbeständig ist.

Als erster Schritt wurde die Fußgängerbrücke abgebrochen. In diesem Bereich wurde daraufhin eine provisorische zweispurige Umleitung aufgeschüttet. Betonrohre großen Durchmessers sorgen für ausreichend Durchfluss für den Bach. Nächster Schritt ist der Abbruch der Stahlbetonbrücke.

Für die Dauer der Arbeiten wird eine Umleitung für den Verkehr aus Dammschüttung mit Durchlässen bachaufwärts errichtet. Während der Arbeiten ist nämlich die Staatsstraße im Bereich der Brücke gesperrt, und zwar schon ab dem 7. April bis zum 4. November.

„Über die provisorische Brücke kann nur mit einer Geschwindigkeit bis zu 50 Stundenkilometer und zum Teil nur bis zu 30 Stundenkilometer gefahren werden. Einbahnregelungen seien nur bei schwierigen Montagearbeiten als Option vorgesehen“ sagt der Projektsteurer Marco Pinzan vom Landesamt für Straßenbau Nord/Ost. Kosten wird der Neubau der Brücke rund 759.000 Euro.

Die Gemeindeverwaltung teilt mit, daß die Rütort-Straße bis zum Abschluss der Arbeiten nur mehr in eine Richtung befahren werden kann, und zwar von der Grundschule bis zum Restaurant “Fornella”.



Die Arbeiten des Landes werden bis Anfang November andauern

## Orar de daurida al publich di ofizi de Comun

Lönesc - mercui - jöbia		dales	8.00 ales 12.30 - dales 16.00 ales 17.00
Mertesc - vëndres		dales	8.00 ales 12.30
Sabeda		stlüt	
Ofize tecnich	lönesc mertesc	dales	8.00 ales 12.30 - dales 16.00 ales 17.00
		dales	8.00 ales 12.30
Polizia de Comun	dal lönesc al vëndres	dales	8.00 ales 9.00

# Les fraziuns dl Comun: Calfosch

I stlujun jö la rubrica dedicada ales fraziuns de nosc comun i fajon n valgönes domandes a Andrea Oberbacher, surastant dla fraziun da Calfosch dal 2000 incà. Dal 2005 é le comitè de fraziun nù implü ciamò metü adöm da Harald Alfreider, Mìlio Costner, Paolo Clara y Agnes Tavella.

## Çiünes é pa stades les scomen-ciadies plü importantes di ultims agn?

**Andrea Oberbacher:** Öna é stada le spostamënt dla strada da Val cina sön Pradat adöm cun la forestala, la firma Impianti Colfosco y la ütia Col Pradat. Al é spo gnü fat de plü sëmenes, sciöche chëra dal Mesoles cina ca amesa l'implant portamunt Plans. N'atra dal implant Plans cina Plan da Piagn y öna da chi plans ite cuntra le rü de Val de Misdé. En gran pert en colaboraziun cun l'Assoziaziun turistica.

Al é gnü realizé danü de plü punc, sciöche chël dla siëia che porta fora da Borest. Le punt de Plan da Piagn y le punt che condüj ite sot ales cascades de Pisciadù é incé gnüs fac sò danü.

I ùn arjigné ca danü le raiun dl ex-tennis, olache al é gnü fat n parch da fà be-laita por mituns y n raiun da parchè i auti a disco orar sot al restaurant Black Hill. Le rest dl terac é gnü metü a deposiziun dl comun por fà la incrujada dan païsc.

I ùn realizé la plaza da parchè a paia-mënt de Pera Ciaslat y la plaza da parchè Rönn. Chësta ti é gnüda dada en afit ai trëi damanënc: le hotel Kolfuschgerhof, le hotel Belvedere y le garni Delta. Do tröc agn él gnü tut tla man la gestiun dles pastöres. Öna é la munt da dö Rönn olache i vardun armënc. N'atra é la pastöra de Pöz olache al vëgn vardè les bisces. Por chësc fin unse tut sò dui famëis y implü se dunse jö diretamënter cun la gestiun dles domandes do contribuëc provin-ziai y europeics por vardè les pastöres. En general i dunse laür a 4 - 5 laurané. D'isté a dui laurané che rumona sò, siëia, mantëgn i trus y porta demez le ciomënt söi trus y incé n pert te païsc, y ai dui famëis. D'invern an laurant por arcuncè ia i auti tla plaza da parchè Pera Ciaslat.

L'ann passé unse romenè sò le lignan rosedè dal vënt fora en Borest, en pert cun atrezatöres normales y le rest cun le joler. Le lignan recuperè unse venü spo.



Andrea Oberbacher, surastant dla fraziun da Calfosch

## Çiünes é pa les entrades prinzi-pales y les spëises ordinares dla fraziun?

**Andrea Oberbacher:** Sot ales entrades, dantadöt l'afit de terac de fraziun. Inscio tirunse ite euro 27.000 por ci che reverda i passaji por pistes y implané dla firma Impianti Colfosco y de Boè. Dala plaza da parchè i auti a paia-mënt Pera Ciaslat tirunse ite euro 17.000 al invern (d'isté éra debann). Dales plazes da parchè che i ti afitun a privacé (sön Rönn) tirunse ite euro 14.500. Da d'atres plazes da parchè te d'atri posé vëgnel ite euro 4.000 y dal afit de terac sò por euro 1.000.

En cunt de chësc oressi injuntè che por l'afit de plazes da parchè unse trëi tarifes. Sön les sperses olache al é preodü raiuns da parchè dal plann urbanistich de comun, olache al é incé gnü arjigné ca le raiun aladò y olache i sun apost dal punt d'odüda di contrac y dles convenziuns cun le comun, ilò paia chi che s'afita n post por so auto euro 353 al ann. Inscio éra sò Rönn. Al basta pensé che por arjigné ca la plaza da parchè sön Rönn unse spenü euro 28.000. Sön les sperses olache le plann urbanistich prevëiga raiuns da parchè, mo che al ne n'é nia ciamò gnü realizé la infraströtöra y che al n'esist degun contrat o degöna convenziun cun le comun, ilò costa le post por n auto euro 150 al ann (p.ej. dan le hotel Lujanta y le restaurant Mesoles). I terac

afitunse ia a euro 50 vigni 12,5 m<sup>2</sup>.

D'atres entrades dal afit de terac tirunse ite dal parch di tiers y da chël de aventöra, indöt euro 2.000 al ann. Dala venüda de lignan nes vëgnel ite entrades por euro 16.000 y valch cialfunse incé sot a forma de contribuëc por le vardè dala Uniun Europeica.

La gran pert dles spëises vëgn da ci che i dun fora por nusc laurané, che fej fora döt adöm euro 65.000 al ann. L'amini-straziun nes costa incé valch. Chilò mini dantadöt le secretèr y val' profes-cionst. Spo él incé les assicuraziuns. Na gran sona fej fora i contribuëc che i paian fora vigni ann: euro 6.000 i unse dè al'Assoziaziun turistica por cumprè n Apear, euro 7.000 por le sorvisc de Skibus. Le rest i dunse ala Dlijia por le scialdè, ala Musiga Calfosch-Corvara, ai paur a chi che i ti dun n contribut por vardè i tiers, ai Destödafüch, al Aiüt Alpin, al Skiclub, al Cor de dlijia, ala Uniun dl sport.

Por ci che reverda l'avëi de fraziun é nosta intenziun chëra de l'aministré le miù che ara va, porvan da rovè a trà sò les entrades ordinares a na manira da ester bogh da curi les spëises ordinares zënza messèi vëne terac de fraziun. Nosc obietif é chël de daidè les istitu-zions de païsc, cïaran de ti lascè a chi che vëgn docà, a nusc mituns, l'avëi che nos aministrun.

## Çiügn é pa i proieëc por i pro-scims agn?

**Andrea Oberbacher:** N pröm proiet é chël de realizé la strada te bosch tl raiun Borest, da Pera lada cina sön Crëp de Sela, en colaboraziun cun la forestala. N ater proiet é chël de dor-toré la strada da Val cina sön Forceles, a na moda che ara devëntes manco érta, tolon demez i dui maius pontuns. Nosta intenziun foss incé chëra de mète apost (danter l'ater fajon n asphalt) y de abeli la plaza dai auti dlungia le hotel Lujanta. Al momënt sunse en tra-tatives cun le comun. Nos fósso a öna da surantó les spëises y l'organisasiun di laürs de realizaziun.

Na cossa a chëra che i messun pensé, dantadöt do che la stala sozjala à messü la dè sò, é zënzater la stala sön munt da do Rönn, dal momënt che al devënta tres plü important da tignü be-stiam y da vardè jö les pastöres.

N ater proiet é chël de realizé, en cola-boraziun cun le comun, la incrujada al mëteman dl païsc, dlungia le raiun dl


**CONCESSIONI EDILIZIE dal 01.01. al 22.04.2008**

ex-tennis, olache i ti metesson a desposiziun le terac. Tres en colaboraziun cun le comun orésson spostè l'ultima fermada dla coriera dala plaza dan le hotel Lujanta čina sön plaza dan le restaurant Mesoles. Inče te chësc caje metess la fraziun a desposiziun i terac. Tres en colaboraziun cun le comun, fòssel da mëte a post y abeli les plazades da parchè iadò la Cassa Rurala y Majarëi. Te düc chisc caji à le comun la competènza, mo nos fòsson dër daverč da dè na man.

**Öna dles chestiuns plü da spines di ultims agn é stada chëra di afit de terac de fraziun ala firma Impianti Colfosco. A ci punt é pa ro-vades les tratatives danter la fraziun y la firma Impianti Colfosco?**

**Andrea Oberbacher:** La chestiun danter la firma Impianti Colfosco y la fraziun da Calfosch é gnüda stlütta jö cun la sotescriziun de n contrat de afit por i proscims 5 agn. Chësc éra jüda da fà čiodiche an à spezifiché avisa, tòch por tòch, parzela por parzela, ci che la firma de implanč portamunt adora y a chësta maniera ci che ara ess messü paié en cunt de afit. Insciö sunse stà bogn da se gni.

**En contlujiun, orëise čiamò injuntè valch?**

**Andrea Oberbacher:** Al momënt mesunse afrontè de plü dificultès. Öna de chëstes é la intenziun da pert de frazionisc de usucapì n tòch de terac de fraziun porvan da se la fà avarëi dan signoria. Chësc é n gran problem. Al s'è dagnora gnü dit che chësc ne vara nia da fà. Nos sun indere sëgn tla situaziun de messëi se parè decuntra cun dotes les forzes da oramai n ann incà. N'atra dificulté é chëra che i sun da oramai n ann sot a n control amministratif da pert dla provinzia, orü porater da un di amministradus de fraziun. Por le dagnì saràl zënzater da fà cunt cun n intardiament burocratic.

I oress čiamò dè val' informaziun por ci che reverda la lëgna. Düc i frazionisc da Calfosch ciafa lëgna debann sce ai l'adora, al basta che ai damanes la fraziun.

Por stlütje jö oressi čiamò di che do da tröc agn sunse stà bogn de jì feter fora a ega cun les entrades y les spëises ordinaires. Chësc travert é stè por nos gauja de gran sodesfaziun.

Hotel Cappella s.r.l., Colfosco: Ampliamento qualitativo dell'Hotel "Cappella"

Villa Tony s.a.s. di Corrado Irsara & Co., Corvara: Ampliamento qualitativo della Pension "Villa Tony"

Daccù Anna, Di Genova Armando, Frenademetz Alfred, Hafner Manfred, Piccolruaz Friedrich, Pitscheider Michaela, Planatscher Luigi, Ploner Paola, Tempesti Gianluca Antonio, Willeit Myriam, Pescosta: Prima variante: realizzazione di sette unità abitative di edilizia agevolata nella zona d'espansione denominata "Cialciara"

Zingerle Beatrix, Zingerle Thomas, Pescosta, Terza variante: Ampliamento qualitativo e quantitativo del Garni "Angelika"

Leiter Monika, Schrott Michaela, Schrott Priska, Schrott Roland, Colfosco: Realizzazione di un parcheggio seminterrato aperto

Messner Egon Matthias, Putz Siegfried, Corvara: Livellamento terreno e sistemazione di tubi drenanti

Miribung Susanne, Pescosta, Seconda variante: demolizione e ricostruzione di una casa d'abitazione

Miribung Sara, Pescosta: Seconda variante: ampliamento con cambio di destinazione d'uso del fienile

Nagler Hubert, Corvara: Riesame della domanda di condono edilizio

Sciovie Pralongià s.p.a., Corvara: Richiesta autorizzazione permanente per livellamento pista "La Baita - Pralongià" in zona Capanna Nera - ampliamento area

Pensione Margit s.a.s. di Dalponte A. & C., Pescosta: Realizzazione di nuove terrazze presso il Garni "Margit"

Os.Ma. s.a.s. di Alfreider Oscar & Co., Pescosta: Costruzione di una copertura sulla terrazza dell'edificio situato nella zona artigianale di Corvara

Impianti Colfosco s.p.a., Colfosco: Modifiche ed integrazioni all'impianto d'inneva-mento del compr. sciistico "Colfosco"

Monti Pallidi s.a.s. di Mischi Pietro & Co., Corvara: Ampliamento qualitativo del Garni "Monti Pallidi" con realizzazione dell'alloggio di servizio

Dalponte s.a.s. di Dalponte Hubert & Co., Pescosta: Ampliamento qualitativo e quantitativo nonché ristrutturazione dell'eserci-

zio alberghiero "Hotel La Tambra"

Pradat s.a.s. di Miribung Paulina e Christina, Pescosta: Rifacimento fognature esterne con demolizione e rifacimento del muro di contenimento presso l'Albergo "Pradat"

Auer Annelies, Pinter Raimondo, Pescosta: Realizzazione di un nuovo garage presso la "Villa Anita"

Hotel Kolfuschgerhof s.a.s. di Ebner Otto & Co., Colfosco: Prima variante: ampliamento qualitativo dell'Hotel Kolfuschgerhof

Garnì Garden s.a.s. di Costa Alberto & Co., Colfosco: Ampliamento qualitativo dell'esercizio ricettivo "Garni Garden" (ampliamento sala da pranzo e realizzazione reparto wellness)

Amministrazione Separata B.U.C. - Frazione di Pescosta, Pescosta: Realizzazione di un fienile nella Frazione di Pescosta

Thaler Helmut Josef, Pescosta: Realizzazione di poggiali sulla facciata nord (1. piano e piano sottotetto) nonché lavori di modifiche interne

Kostner Granruaz Anja, Corvara: Realizzazione di una bussola presso l'entrata del bar pubblico

Costa Stefan, Di Bernardino Maurizio, Mischi Agata, Pescolliderungg Manuel, Pitscheider Rudolf, Schrott Michaela, Colfosco: Costruzione di 5 unità abitative di edilizia agevolata nella zona d'espansione "Sura Anteriöl"

Hotel Costes di Kostner L. & Co. s.a.s., Corvara: Modifiche presso l'esercizio "Hotel Costes"

Corvara Apartments di Maria Oberbacher & Co. s.a.s., Irsara Katia, Oberbacher Maria, Corvara: Seconda variante: ristrutturazione interna di un esercizio di somministrazione pasti e bevande con cambio di destinazione d'uso - realizzazione di un parcheggio

**Commissioni edilizie**

Data commissione	termine pres. progetti
14.07.2008	25.06.2008
11.08.2008	23.07.2008
08.09.2008	20.08.2008
13.10.2008	24.09.2008
10.11.2008	22.10.2008
09.12.2008	19.11.2008

# N stromënt dl'aministrazion por defëne la pordüda de capacitè de cumprè ite

## L'inflaziun reala indeblësc la capacitè de cumprè ite

Mai sciöche tl ultim tēmp ne n'è la denunzia da pert de partis, sindacac y uniuns di consumadus stada tan alta incēr le prigo che l'inflaziun, dantadöt chëra reala, ais indeblì ti ultims agn dassenn la capacitè de cumprè de dōtes chës categories economiches che depenn da n davagn fis, en prōma ligna lauranç y pensionà. Livì de inflaziun alc porta pro a na deminuziun dl consum dles families y ne scona da chësc punt de odüda gnanca i lauranç autonom y i imprenditurs. I esperc arata che i livì de prisc di bëgns de consum alc, en particular de chi alimentars, sides da atribüi dantadöt al aumēt fora de mosōra dl prisc dl petrōre porvia dla gran domanda de energia fossila da pert dla Cina y nia inultima dla speculaziun finanziaria. N'atra gauja é chëra che les raccoltes dl ann 2007 é jüdes a mal sura döt le monn cun situaziuns de pecügnna prinzipalmēter por cí che reverda riji y formēt (chësc ultim vëgn adorè tres deplü incē por fà gasōre biologich). Implü mēsson injuntè che incē la introduziun dl euro à contribuì tla Talia, a desfarēnzia de d'atri paisc dla Uniun Europeica, al au-

mēt dl nivel mesan di prisc. Dal 2001 al 2006 é i prisc aumentà chilò da nos mesanamēter deplü co le 4% deperpo che ai é jüs jò tl' Austria y tla Germania respetivamēter dl 3,6% y dl 3,7%.

Por defëne la capacitè de cumprè ite vëgnel da de plü perts damanè n at de responsabilitè da pert de dōtes les forzes atives a nivel economich y istituzional. En particular vëgnel cherdè la man publica a dlacè ite tarifes y cutes o, sce ara ne va nia atramēter, da les aumentè te na mosōra che ne vais nia sura l'inflaziun programada fora. L'argomēt dla politica tributara y dles cutes é insciö tomè tl zēter dla discusiun.

## La politica tarifara y dles cutes tl Comun da Corvara

Ai fins de chësc articul interessèia dantadöt chi stromēnc de politica tarifara y dles cutes a chi che l'aministrazion de comun ti po pormez diretamēter, incē sce la mosōra vëgn te n valgügn caji limitada da desposiziuns legislatives. Ara se trata dantadöt dl ICI (cuta comunala sön i imobii) por cí che reverda la politica dles cutes, y, por cí che reverda la politica tarifara, les tarifes revardētes i sorvisc prinzipai che l'aministrazion comunala ti dà al zita-



Por le comun da Corvara è la cuta ICI la plü importanta.

din: ega da bëre, condōtes dal'ega paza y sarenaziun, desmēndrada dl refoadam. An sa porater che le zitadin mēss se confrontè vigni dé cun n cheder de tribuc y de tarifes tröp plü ampl y desvali, sön chël che ma aministrazions de nivel plü alt à competēza. Sambëgn ma te chësc contest mēssel gnì mosorè

## N valgügn daç de bilanz

	2003	2004	2005	2006	2007
<b>Entrades corēntes</b>	3.618.766,46	3.767.111,11	5.220.538,00	4.583.027,98	4.561.719,27
Entrates tributares	1.445.859,06	1.208.117,86	1.285.682,64	1.553.639,93	1.587.897,96
I.C.I	775.000,00	849.313,07	899.946,30	924.184,60	1.066.588,54
Entrates extratributares	1.353.566,46	1.489.365,21	2.855.267,00	1.930.076,43	1.879.236,70
Entrates da contribuç	819.340,94	1.069.628,04	1.079.588,36	1.099.311,62	1.094.584,61
<b>Spēises corēntes</b>	2.375.515,23	2.579.469,56	2.827.149,00	3.045.446,20	3.125.800,10
Investimēnc	2.753.413,35	1.557.941,14	7.143.882,58	3.760.471,25	2.837.869,51
Indebitamēt	6.817.401,29	7.181.210,98	7.275.855,78	6.991.004,58	5.387.422,43

PS: Tl ann 2005 é gnü trat ite les entrades de ega da bëre, ega paza y ciomēt de 2 agn

Fontana: Comun da Corvara

i efec concret de na politica che cíares de tignì sò la pordüda dl podèi de compra.

Impò à incé le comun la poscibilitè de avalié fora le pèis de n valgönes oblianzas importantes por le zitadin. Da chësc punt de odüda po le comun porchèl menè inant na politica cun efec plü o manco morjì sòn le bilanz familiar o sòn le cunt economich dla scomenciadia privata.

### **ICI y tarifas di sorvisc prinzipai fej fora le 46% dles entradas corèntes; dal 2003 é chëstes chersciüdes dl 38%**

Sce i ti cíarun al bilanz dl 2007, spo s'un anadunse che l'ICI fej fora le 67% dles entradas tributares, deperpo che les tarifas di trèi sorvisc dà dant chilò desura rapresentèia le 56% dles entradas extratributares. Dòtes adòm chëstes usc fej fora le 46% dles entradas corèntes y le 68% dles spèises corèntes. Entrades porchèl dër importantes por ti pormète al'aministrazion de comun de curì na pert consistènta dles spèises ordinares y garantì insciò che les ativitès y i sorvisc pois jì inant regolarmènter. I trèi sorvisc prinzipai de soministrazion ala zitadinanza ti à costè al comun dl 2007 apresciapüch € 1.060.000, che fej fora le 34% dles spèises corèntes.

Da ti cíarè ala storia aministrativa di ultims agn, en particular dal 2003 al 2007, odunse che les entradas y les spèises corèntes é chersciüdes plü o manco vigni ann, cun na forfesc danter les entradas y les spèises che se sleria tres deplü da pert cun na picia deminuziun dl 2007. La gran desfarènzia danter entradas y spèises corèntes à contribuì ala deminuziun dl debit complessif che à arjunt dl 2007 l'import de € 5.300.000 incé por efet en pert dla deminuziun di investimènc dal 2005 al 2007. Pro les spèises corèntes che crësc ti ultims agn, dantadöt chères dl personal (21% dal 2005 al 2007, la gran pert dl aumènt é dada dal fat che al é gnü tut sò n laurant nü y che al é gnü baratè fora personal por gaujes de maternité) y pro i sorvisc prinzipai (38% dal 2003-07), röiel dal'atra pert n aumènt dantadöt dles entradas tributares (en particular dl ICI) y de chères extratributares (dantadöt les entradas dales tarifas di sorvisc dl'ega da bère, dla sarenaziun y dla desmandrada dl refodam). Plü o manco costanc i trasferimènc da provinzia, regiun, stat y d'atri ènc.



### **Les entradas ICI aumènta dantadöt ciodiche la massa imobiliara vègn tres maiù**

Cun n import dl 2007 de euro 1.066.000 rapresentèia l'ICI (cuta comunala sòn i imobii), l'entrada tributara plü importanta dl comun. Le rejim fiscal de chësta cuta ti dà ai comuns la liberté de fissé da òna na pert l'alicuota adorada por calcolè la cuta danter n valur minim de 4‰ y n valur mascim de 7‰, y dal'atra pert incé l'import dla detraziun sòn la pröma çiasa. La cuta vègn calculada multiplican l'alicuota por le valur catastal di imobii de proprietè dl contribuènt. Le valur catastal depènn dales rendites catastales che müda indò da comun a comun. Tl comun da Corvara é odü danfora na alicuota ordinara dl 5‰ sòn düc i imobii. Al vègn preodü na ezeziun por les secundes çiasas olache l'alicuota é dl 7‰, deperpo che la detraziun sòn la pröma çiasa fej fora € 210. Trames les alicuotes sciöche incé la detraziun é restades frèmes da de plü agn incà oramai. Por ci che reverda la detraziun ess le consèi de comun la poscibilitè de l'aumentè çina a € 258. Cun la lege finanziaria 2008 é gnü portè ite na novité: la poscibilitè tl caje dl'abitaziun prinzipala de podèi avèi n'atra detraziun che fej fora le 1,33‰. Por nia püé contribuènc ô chësc d'che, sce an conscidreia çiamò laprò la detraziun che vègn conzedüda a nivel statal, ne vègni a paié efetivamènter plü degöna cuta. Sciöche i odun dales tabeles, é les entradas da ICI te chisc ultims agn aumentades vigni ann (dl 37% tl tèmpt danter le 2003 y le 2007). Chisc aumènc é da recondüje da òna na pert dessigü ala massa imobiliara che crësc da ann a ann porvia dl'ativité dl frabiché, mo en pert incé porvia di azertamènc da pert

dl comun fac ti ultims agn, che dess verifiché la consistènza reala di imobii esistènc, y spo, tla finada, ala calcolaziun fata danü da pert di ofizi dl catast che reverda les rendites catastales.

Da n confront cun i atri comuns dla valada y de Gherdèna pon odèi sciöche Corvara ais n rejim dles alicuotes püch desfarenzié. D'atri comuns sciöche Badia, San Martin y La Val, por ejèmpl, aplichèia incé n'alicuota por la pröma çiasa, sambègn plü bassa de chëra ordinara. Por ci che reverda la detraziun sòn la pröma çiasa é chësta tl comun da Corvara la plü bassa respet a düc i atri comuns dl raiun ladin de Südtirol. N'atra novité de chësc ann é chëra che la compilaziun y la spediziun di modui da paié l'ICI vègn fata diretamènter dal comun. Le zitadin se sparagna a chësta moda de messèi saltè dal comercialist.

### **Ega da bère plü cera dal 2008**

I passa 550 anuzadus dl comun da Corvara consüma apresciapüch 400.000 m<sup>3</sup> d'ega frësca al ann. Le sorvisc de reformimènt ti à costè al comun dl 2007 euro 247.000, na spèisa en aumènt costant (sce i tolun sciöche referimènt le 2003 spo é l'aumènt dl 78%) sciöche i odun dai dac dles tabeles, a gauja dantadöt di tröc investimènc fac por miorè la cualité dl sistem idrich de comun (ciara ediziun n. 3/2007 dla plata de comun). Tl tèmpt dal 1999 al 2007 amuntà le prisc dl'ega da bère por düc i utènc, zènzà degöna desfarènzia, a euro 0,34/m<sup>3</sup>. Cun deliberaziun dla Junta de Comun nr. 162 dl 20.12.2007 é gnü fissé por le 2008 le prisc a euro 0,5/m<sup>3</sup>, n aumènt dl 47%. Le prisc plü alt de dötä la valada sce an confrontèia le dat cun chël di atri comuns. Les rajuns é da



*I cosc da pumpè l'ega da bère tla vasca de Arlara è diventà è diventà plü alc*

chirì dantadöt ti majeri cosc da pumpè sö l'ega da bère tla vasca de Arlara a gauja dl'aumènt dl prisc dl'eletrizitè. Por la calculaziun dla tarifa vègnel moltipliché le numer de m<sup>3</sup> de ega da bère consumada (mosorada cun n cum-pedadù apostà) por le prisc dè dant chilò dessura.

### Sorvisc de condötes y sarenaziun dles eghes pazes. Tarifes dlaciades ite, al momènt.

Le rejim de repartiziun dles spèises danter le comun de Corvara y chël de Badia se basèia por ci che reverda le sorvisc de sarenaziun dles eghes pazes sön la quantité de ega paza che vigni comun condüj te sarenara. Por le comun da Corvara ô chësc dè de contri-

bui tla mosöra de n 30%. Por ci che reverda indere la curida de chëstes spèises, pro chères che al röia ciamò les spèises dl sistem dla condöta de comun, vègnel apliché tl comun da Corvara n critèr che vèiga danfora de calculè la tarifa sön la basa dl numer de m<sup>3</sup> de ega da bère consumada (por fà fora le cunt vègnel aratè la quantité d'ega da bère consumada anfat ala quantité d'ega paza da desgorje). Chësta, moltiplicada por le prisc atual de euro 0,74 fej fora tan che i anuzadus mëss paié al ann por le sorvisc en chëstiun. Al vègn odü danfora n tratamènt desfarenzié ma por les secundes ciases che paia euro 1,11/m<sup>3</sup>.

Ci efec che la costituziun de n consorz su por la sarenaziun dles eghes pazes a nivel de döt le raiun de Puster (do les intenziuns dla Provinzia de Balsan) arà sön la tarifa, ne vara al momènt nia ciamò da sciazè indortöra. Sce le critèr nü de repartiziun dles spèises danter comuns sarà chël odü danfora dala lege de reforma dla quantité de ega da bère consumada, y sce al ne ti gnarà nia dè la poscibilitè ales döes aministrazziuns de recuperè i davagns che ares tira fora al momènt dal sfrutamènt di dui implanç idroeletrics por curi na pert dles spèises de sarenaziun, spo sarà les aministrazziuns feter dessigü sforzades da aumentè la tarifa da d'apliché ai zitadins.

Dal confrunt cun i atri comuns dla valada vèigon avisa sciöche la tarifa por la desmandrada dles eghes fosces é plü bassa ti comuns de Corvara y de Badia respet ai comuns de Mareo, San Martin y La Val che condüj les eghes pazes tla sarenara Tobl dlungia San Laurènz. Mo chësta situaziun podess tosc se mudé sciöche i ùn dèr dit.

### La desmandrada dl refodam. Les spèises é chersciüdes dl 68% ti ultims 5 agn.

Degönes tarifes n'à albü ti ultims agn n andamènt tan desvali sciöche chères che reverda le prisc al lt de refodam de rest y de chël organich. Por ci che reverda le refodam de rest é chësc aumentè dèr gonot passan tl tèmپ danter le 1999 y le 2008, da € 0,0309 a € 0,048. Le prisc al lt de refodam organich s'à indere arbassè dal 2002 al 2008 passan da € 0,06 a € 0,0432 d'al dedaincö (a n nivel dl 10% plü bas co por le refodam de rest). I aumènc respidlèia avisa l'aumènt dl cost dl sorvisc de desmandrada che é chersciü de n bun 68% dal 2003 incà, arjunjon dl 2007 la zifra de € 474.000. Les rajuns é da ciafè dantadöt tl aumènt dl prisc dl sorvisc de racoiüda dl refodam de rest y de chël rezi-clé, tla nezescitè de cöie adöm incè le refodam organich, tles maius spèises pro la descíaria de Col Maladèt dantadöt por i intervènc che é gnüs fac ti ultims agn.

Le sistem de calculaziun dl prisc dl sorvisc al anuzadù se basèia sön l'aplicaziun de na tarifa variabla (cun chëra che l'aministrazziun cür les spèises che depènn dala quantité de refodam realisé y che an ciafa fora moltiplican le prisc al lt de refodam cun i lt de refodam che l'anuzadù à efetivamènter desciarié) y sön na tarifa basa cun chëra che le comun cür indere les spèises fisses. Por l'anuzadù privat (abitaziuns) vègn chësta fata fora partin sö la pert de spèises fisses por le refodam che ti speta ales abitaziuns (por le 2008 le 5,91%) por le numer de porsones che vir te chëstes. Por le 2008 fej fora la tarifa de basa por na porsona che vir das-sora a € 6,20. Por na familia de döes

### Andamènt dles tarifes y dles alicuotes dal 1999 al 2008

	Ega da bère m <sup>3</sup>	Condötes y sarenaziun m <sup>3</sup>		Desmandrada refodam lt		I.C.I.		
		tarifa ordinara	secundes ciases	tarifa variabla refodam de rest	tarifa variabla refodam organich	alic. ordin.	alic. secund. ciases	detraziun pröma ciase
1999	0,34 (£ 660)	0,74 (£ 1.430)	0,74 (£ 1.430)	0,0309 (£ 60)		5 ‰	7 ‰	206,58 (£ 400.000)
2000	0,34 (£ 660)	0,74 (£ 1.430)	0,74 (£ 1.430)	0,0309 (£ 60)		5 ‰	7 ‰	206,58 (£ 400.000)
2001	0,34 (£ 660)	0,74 (£ 1.430)	0,74 (£ 1.430)	0,0309 (£ 60)		5 ‰	7 ‰	206,58 (£ 400.000)
2002	0,34	0,74	0,74	0,0362	0,0600	5 ‰	7 ‰	206,58 (£ 400.000)
2003	0,34	0,74	0,74	0,0408	0,0600	5 ‰	7 ‰	210
2004	0,34	0,74	1,11	0,0437	0,0600	5 ‰	7 ‰	210
2005	0,34	0,74	1,11	0,0476	0,0600	5 ‰	7 ‰	210
2006	0,34	0,74	1,11	0,0476	0,0428	5 ‰	7 ‰	210
2007	0,34	0,74	1,11	0,0480	0,0432	5 ‰	7 ‰	210
2008	0,50	0,74	1,11	0,0480	0,0432	5 ‰	7 ‰	210

Fontana: Comun da Corvara - Valurs zënza CVA

Tarifes y cutes ti comuns ladins de Südtirol dl 2008

	Corvara	Badia	La Val	S. Martin	Mareo	Sëlva	S. Cristina	Urtijëi
Ega da bëre/m <sup>3</sup>	0,5	0,338	0,4818	0,26	...	0,105 sura cunsum minim 0,35 0,35 *	0,34	0,2781
Condötes y sarenaziun/m <sup>3</sup>	0,74	0,27 1,11 *	0,8	1,06	1,0109 1,59 *	1 1,5164 *	0,87 1,5 *	0,8985
Desmandrada refodam/lt	0,048 0,0432 refodam organich privač y firmes	0,0599	0,0773	0,06	0,0227	**	0,071 0,054 ref. org. ma pur hoti y pensions	0,0428 0,03852 refod. organich ma por firmes
I.C.I. (alicuotes)								
Ordinara	5 ‰	5 ‰	5 ‰	4,5 ‰	4,5 ‰	4,5 ‰	5 ‰	5 ‰
Pröma čiasa		4,5 ‰	4 ‰	4 ‰			4,5 ‰	4 ‰
Secunda čiasa	7 ‰	7 ‰		7 ‰	7 ‰	7 ‰	7 ‰	7 ‰
Detraziun pröma čiasa	210	258	300	258	258	258 103 por chi che á l'abitaziun nia despartida dala firma	258	258,23
IRPEF-Adizionala	0	0	0	0	0	0	0	0
Cuta söl cost da frabiché	2%	1,50%	1%	1%	1%	3%	2%	2,5 ‰ 2 ‰ sottera)
Scolina (pröm möt)	55	55	48	45	54	57	65	61

\* secundes čiases

\*\* Depënn dala grandëza dl cassun y dala frecuënza dles jutades al'edema tignin cunt de trëi sajuns al ann: alta, bassa y fora de sajun



Margareth Rubatscher, responsabla dl'ofize tarifes y cutes dl comun

Andamënt di cosc y dles entrades di prinzipai sorvisc comunai

	2003	2004	2005	2006	2007
<b>Ega da bëre</b>					
Cost dl sorvisc	138.160,46	114.098,35	110.722,66	160.337,46	247.498,50
Entrada dla tarifa	132.794,59	143.218,74	140.987,12	163.636,36	227.272,73
Degrè de coridöra	96,12%	125,52%	127,33%	102,06%	91,83%
<b>Condötes y sarenaziun</b>					
Cost dl sorvisc	278.501,25	313.043,98	296.178,37	352.236,32	243.296,15
Entrada dla tarifa	283.218,23	317.007,00	327.291,30	372.727,27	272.727,27
Degrè de coridöra	101,69%	101,27%	110,50%	105,82%	112,10%
<b>Desmandrada dl refodam</b>					
Cost dl sorvisc	282.097,99	291.954,97	437.456,32	461.369,38	474.767,66
Entrada dla tarifa	270.000,00	357.773,28	472.727,27	542.213,35	454.545,45
Degrè de coridöra	95,71%	122,54%	108,06%	117,52%	95,74%

Fontana: Comun da Corvara - Valurs zënza CVA



Les spëises dla desmandrada dl refodam è chersciüda dër dassënn ti ultims 5 agn

porsones a € 12,40 y insciö inant cina a n mascim de cater porsones por fuch. Chësc valur é en deminuziun ti ultims agn (dl 2006 bëion de € 12,20 a porsona). Por düc i atri anuzadus (ragrupà te categories sciöche artejans, comerzianc, hoti, üties, y ii.) vëgn les spëises fisses che ti speta (por le 2008 le 94,09%) partides sö danter les categories desvalies a secunda de de plü parametri che tëgn cunt dla mosöra de utilizaziun di sorvisc che le comun ti mët a desposiziun: la deponia, l'areal da reziclé, la racoiüda dl refodam de rest y de chël organich, la racoiüda de materiai da reziclé. Sides por les abitaziuns co por düc i atri anuzadus él preodü n numer de lt de refodam de rest y organich minim da descïarié che mëss te vigni caje gnü paia. Chësc por evité comportamënc oportunistics.

Avisa i parametri dà dant chilò desura, y de consequënza i criters de repartiziun dles spëises fisses danter les categories de ativité economica desvalies (le provedimënt ne reverda porchèl nia les ütënzes privates), sciöche incé i volums minimis de refodam da descïarié, é gnüs mudà por n valgönes categories de anuzadus cun delibera dl Consëi de Comun nr. 30 di 20.12.2007 (por ci che reverda i mudamënc y les motivaziuns ciara articul a pert).

Por ci che reverda le confrunt cun i atri comuns dla valada se bat Corvara valgamia bun. San Martin y La Val é plü cers deperpo che Mareo é le comun cun la tarifa plü bassa a nivel di comuns ladinis de Südtirol.

En contlujiun ciamò na picia osservaziun sön la capacità de curi les spëises di sorvisc da pert dles tarifes corespognëntes. Sciöche i odun dala tabela, resultèia les entrades da tarifes gonot plü altes co le 100% di cosc lià al sorvisc pité, scebëgn che la lege instëssa obliëies i comuns a curi cun les tarifes almanco le 90%. Che chësta situaziun sides rovada ti agn passà n pü fora de mosöra (127% por ci che reverda le sorvisc de ega da bëre dl 2005 o 122% por ci che reverda le sorvisc dla desmandrada dl refodam dl 2004 o 112% por ci che reverda le sorvisc de condüta y sarenaziun dles eghes pazes dl 2007) é en pert liada al fat che la calcolaziun dles tarifes vëgn fata sön quantitès y cosc preventivà. Le comun ciararà de avalié fora chësc por i agn che vëgn, podon insciö garantì tarifes plü stabiles zënza de gragn aumënc por le dagnì.



# Tan pësa pa cutes y tarifes comunales sòn le bilanz familiar?

Incé te Südtirol é le numer de families che stënta da rovè ala fin dl mèis y che riscia de slisoré bel plan dlvers o sot le lim dla poverté tres plü alt.

L'aumënt dl cost dla vita, i problems lià al finanziaimënt dla pröma çiasa, mançianzes por çì che reverda l'assistenza sociala, por fà ma n valgügn ejëmpli, indeblësc la capazité de suraviënza materiala dantadöt de chës families che depënn da n davagn su y sforza insciö te de plü caji trami i geniturs da laurè. An stënta bel plan da ti stè do ai dovëis istituzionai dla familia, sciöche p.ej. chël de mantignì y trà sö i mituns, cun dotes les consequënzes che vëgn a se le dè a nivel sozìal sciöche an po saurì s'imaginé. Sce la familia é, o vëgn aratada, tan co le cör dla fondamenta de nosta sozieté, spo àra debojëgn plü co mai al dedaincö de na politica assistenziala y de n sostëgn da pert dles istituziuns publiches. Chëstes medemes dess incé ti dè les dërtes oportunitès por arjunje chësc travert.

A nivel comunel, por ejëmpl, po l'amministrasiun adorè danter l'ater les mosöres de politica tributara y tarifara sciöche componëntes dër de valuta de na politica che ti vais adincuntra ai bojëgns dles families. Chësc dal momënt che les tarifes y les cutes é oramai de-

ventades na usc de spëisa che pësa adöm cun dotes les atres te na certa manira sòn le bilanz familiar.

L'ofize de statistica dla Provinzia da Balsan (ASTAT), en particular l'osservatore por les tarifes de comun ([www.provincia.bz.it/osservatorio-tariffe](http://www.provincia.bz.it/osservatorio-tariffe)), publichëia vigni ann na analisa por vigni comun de Südtirol, sòn les tarifes y les cutes che na familia metüda adöm da cater porsones, dui geniturs y dui mituns (al vëgn implü çiamò fat ipoteses sòn le nivel de davagn, la grandëza dl'abitaziun, le consum d'ega da bère, y i.i.) messess paié por i sorvisc d'ega da bère, de condötes dal'ega y de sarenaziun, desmandrada dl refodam, ICI y por la scolina.

Sce an ti çìara ala tabela injuntada, che se referësc al ann 2007, pon constatè sciöche le comun de Corvara ne sides nia danter i comuns plü çers dla Val Badia por çì che reverda l'ega da bère (incé sce por le 2008 él bele gnü deliberé n aumënt dla tarifa da 0,34 € a 0,5 €), les eghes pazes y la desmandrada dl refodam. Ma por çì che reverda indere l'ICI é la spëisa por la familia en chestiun la plü alta sides a nivel de valada co incé de Gherdëna. Tl confront cun la valada de nüsc vijins, sàltel tl edl

le prisc bas dl'ega da bère, sides tl caje de Sëlva co incé de Santa Cristina y de Urtijëi. Dal'atra pert à chisc trëi comuns prisc plü alc por çì che reverda les eghes fosces, olache le comun de Corvara y de Badia à porater n prisc relativamënter bas ti confruncé de düc i atri comuns.

Tl çìamp dla desmèndrada dl refodam él ma le comun de Mareo che mostra sö n prisc plü bas dl valor mesan.

Sce an conscidra la spëisa intiera, spo ròia la familia che vir tl comun de Corvara a ti paié al comun € 521,75 al ann, le valor plü alt danter düc i comuns ladins de Südtirol. Tla tlassifica di 116 comuns de nosta provinzia, tol ite le comun de Corvara la 23<sup>a</sup> posiziun danter i comuns plü çers. Dezisifs é i 190 euro che le comun fej paié de ICI. Al bastass aumëntè la detraziun sòn la pröma çiasa a 258 euro (valor plü alt consintì tl caje de Corvara) por recuperé bele val' posiziun dlvers de na politica tarifara y dles cutes plü lisiera por les families.

## Tarifes e cutes comunales por na familia standard

Ann 2007	Ega da bère	Condötes y sarenaziun	Desmandrada refodam	I.C.I.	IRPEF adizionalea	Indöt	Gradatöra sòn 116 comuns de Südtirol	Scolina pröm mót
Corvara	74,8	162	94,95	190	0	521,75	23	55
Badia	80	156	74,52	102	0	412,52	60	55
La Val	92,4	194	124,11	20	0	430,51	51	48
S. Martin	67,87	233,2	102,96	62	0	466,03	37	45
Mareo	...	200	45,06	133,77	0	378,83	72	54
Sëlva	52,85	187	87,47	102	0	429,32	53	57
S. Cristina	48,4	175,56	150,92	102	0	476,88	34	65
Urtijëi	61,18	197,69	106,26	87,59	0	452,72	41	61

Funtana: ASTAT - Osservatorio tariffe comunali/tariffe comprensive dell'Iva al 10 %

# Novitês revardëntes la determinaziun dles tarifes por desmandrè le refodam

Cun deliberes dl consëi de comun nr. 30 dl 20.12.2007 y de junta nr. 162 dl 20.12.2007 él gnü mudé – a pert le fat che al é gnü lascè sciöche denant (por l'ann 2008) les tarifes variables por la racoiüda dl refodam de rest y dles lavadöres, respetivamënter de euro 0,048 lt y de euro 0,0432 lt – por n valgönes categories de anuzadus i parametri por calcolè la tarifa de basa. De consegüenza paia demanco i profesionisc, i ofizi de ënc publics, ambulatori y dotturs, casses y assiguraziuns. Demanco paia inçe val' categoria de artejans, sciöche chi che laora cun metai, chi dl setur dles costruziuns, dla cura dl corp, dl trasport, chi che puzenëia guant y che laöra cun i ciüfs.

Tl setur comercial paiarà demanco les parfömaries, chi che vënn ciüfs, les staziuns dal benzinn, chës botèghes che

vënn de vigni sort de patüc. Na maiù tarifa de basa paiarà indere les palestres y i zëntri sportifs, botèghes de produc' alimentars y les üties. Por chëstes ultimes él gnü metü sö döes categories aposta (denant tocâres pro la categoria di bars). Chëra dles üties da munt y chëra dles üties che depënn ma da öna na sajun y che an arjunj cun difficulté. Deperpo che les prömes paia na tarifa de basa plü alta co denant, paia les secundes demanco.

Cun la medema delibera de Consëi él gnü fat fora danü por n valgönes categories de anuzadus le numer minim de jotades che vëgn te vigni caje aratades. Les secundes ciasas passa insciö da 450 a 750 lt al ann. I restorané y les üties da munt, che aldî denant pro i bars cun 2000 lt, vëgn sëgn aratà a pert y passa a n minim de jotades de 5000 lt. I camping passa da 7000 lt a 10000 lt.

A botèghes de alimentars y de produc' moscedà cun n volum mënder co 10.000 lt ti vëgnel aratè n minim de jotades de 3000 lt. Chëres che va sura i 10.000 lt fora passa a n minim de 5000 lt. Por i artejans él indere odü danfora na deminuziun dl volum minim valü a 1000 lt impede 3000 lt. Por dötes les atres categories, inçe i privaç, é le volum dles jotades restè anfat.

Aladò dl assessur al refodam Paolo Clara àn orü tignì cunt cun chësta deziun de situaziuns de desvantaje segnalades da de plü anuzadus. An à metü sö n grup de laür aposta cun le dovëi de laurè fora danü le pëis di parametri y i volums minim de jotada por categories de anuzadus, tolon sciöche referimënt tabelas varëntes a nivel provincial y çiaran de rovè a respidlé le plü daimprò che ara va la situaziun reala.

## Criters de aplicaziun dles tarifes y dles cutes varënc pur l'2008

	Familia	Firmes y d'atres categories
Ega da bëre	0,50 €/m <sup>3</sup>	0,50 €/m <sup>3</sup>
Condötes y sarenaziun	0,74 €/m <sup>3</sup> por residënc 1,11 €/m <sup>3</sup> por secundes ciasas	0,74 €/m <sup>3</sup>
Desmandrada refodam	por families residëntes - tarifa de basa € 6,20 por porsona - tarifa por descáriada € 0,0480/lt (minim 300 lt/porsona) - tarifa por descáriada € 0,0432/lt por refodam organich (an paia ma l'minim de descáriades anfat al 20 % di litri preodüs por l'refodam de rest)	- tarifa de basa do la categoria - tarifa por descáriada € 0,0480/lt (minim de litri do categoria) - gragn produturs: tarifa por descáriada refodam organich € 0,0432/lt (l'minim de descáriades che mëss te vigni caje gnü paiè è anfat al 20% de chëles preodüdes por l'refodam de rest)
ICI	Alicuota 5% por residënc Alicuota 7% por secundes ciasas che mëss paiè la cuta de sojornanza  Detraziun sòn la pröma ciasa de € 210,00 + atra detraziun de 1,33%	Alicuota 5% Alicuota 7% por firmes che è proprietares de secundes ciasas che mëss paiè la cuta de sojornanza
Adizionala IRPEF	ne vëgn nia aplicada	ne vëgn nia aplicada
Scolina	55,00 €/mëis por le pröm môt 40,00 €/mëis por le secundo môt	

Consëis y informaziuns ütles tl cíamp dl desmandrada dl refodam

# Feracia eletronica y mascinns da desfridé vëgn tutes jö debann tla deponia

Dai 05.05.2008 inant pol gnì dè jö tla deponia de Col Mala-dët debann la feracia eletronica y les mascinns da desfridé.

Mo al mëss gnì tignì cunt de chisc puné:

I materiai mëss gnì dà jö despartis avisa aladò de chisc grups odüs danfora dala lege:

- R1 – aparac da desfridé y por l'aria condizionada
- R2 – de gragn aparac blanc cun componëntes eletriches sciöche por ejëmpl mascinns da lavè guant, assuiadus, microones, mo incé p.ej. rodes por le fitness sce ares con-tëgn eletronica
- R3 – TV y monitors
- R4 – aparac por l'utilisaziun sciöche por ejëmpl radio, mascinns de ciasadafüch, playstation, assüia-ciavëis, ciücia-stöp, computer, notebook
- R5 – fontanes de löm sciöche por ejëmpl rôs di neon y pirns economics

Dlungia l'alisiramënt di cosc vëlel inant les desposiziuns relatives por la regolamentaziun dl refodam (formular por le trasport dl refodam, dovëis de registraziun, y i.i.)



Televijiuns y monitors po gnì dà jö debann tla deponia "Col Mala-dët"

## Invit a jì a se tó i sac por le refodam privat

Ti caji olache na porsona é patrona de n hotel, de na ponsiun, de n garni, y i.i. y che ara vir incé dailò, pàiera le refodam dui iadi. N iade por la firma y n iade sciöche privat, ciafan indöt döes fattures. Chi che sciüra indere le refodam privat diretamënter tl cassun dla firma y nia ti sac destinà al privat, vëgn a chësta moda a paiei dui iadi, dal momënt che al ti vëgn aratè al privat te vigni caje n minim de jotades (lt 300 al ann por mëmber familiar). Deache al ne vëgn nia trat jö diretamënter i litri de refodam privat dai litri de refodam dl cassun dla firma, ôn recordè porchël y invié düc i proprietars de hoti, ponsiuns, garni, y i.i. de gnì te comun a se tó almanco n val-gügn sac destinà al privat.



## Controlè i cassuns denant che i lascè desciarié

An racomana de controlè i cassuns dal refodam denant che i lascè desciarié dal sorvisc de racoiüda, dal momënt che cassuns mec o trëi cheré óc vëgn impò aratà tan che chi plëgns. Dessot reportunse le prisc dla jotada a secunda dla capacitè en litri di cassuns:

Cassun	Tarifa 2008
20 lt	0,96 €
40 lt	1,92 €
60 lt	2,88 €
80 lt	3,84 €
1.100 lt	52,80 €



## Entsorgungsdienst

### Schadstoffsammlung

Bei der Schadstoffsammlung dürfen verschiedene schädliche Materialien wie Lösungsmittel, Altbatterien, Lacke, Öle, Spraydosen, Leuchtstoffröhren, Altmedikamente, Spritzmittel usw. abgegeben werden. Die Firma Ökoline wird an den festgelegten Tagen an der Müllsammelstelle am Gemeindegebäude die genannten Stoffe einsammeln.

Datum	Ort	Uhr	Sammelstelle
29.05.2008	CORVARA	08.00 - 09.00	RATHAUS
10.07.2008	CORVARA	08.00 - 09.00	RATHAUS

### Alt-und Bratfett

Alt- und Bratfett für Haushalt können bei der Mülldeponie „Col Maladët“ abgegeben werden. Die Fette von Beherbergungsbetriebe werden **mehrmals im Jahr** gesammelt. Außerplanmäßige Entsorgungsfahrten im Rahmen des öffentlichen Sammeldienstes sind nur mehr aufgrund schriftlicher Anfrage (**Fa. Dabringer – Tel. 0472/979701 – Fax.0472/979710**) und bei einer effektiven Menge von mindestens 150 Lt. zu entsorgenden Alt- und Bratfetten möglich.

Datum	Ort	Uhr	Sammelstelle bei
16.10.2008	CORVARA	Vormittags	Beherbergungsbetriebe
17.10.2008	CORVARA	Vormittags	Beherbergungsbetriebe

## Biblioteca Calfosch

### ORAR DE DAURIDA:

Lönesc	dales 15.00 - 18.00 h
Mercui	dales 15.00 - 18.00 h
Vëndres	dales 10.00 - 12.00 h



## Domènia zënza auti

Domènia ai 8 de jügn 2008

*Dé de sensibilisaziun ala mobilité lisiera*



Corvara y Calfosch  
dales 8:00 inant

Na ocasiun por lascè l'auto a ciasa y desmostrè insciö sensibilité por la sconanza dl ambiënt. I nes godun nosta bela contrada zënza trafich.

*Organisaziun: Consèi de Formaziun*

## Orar de daurida pro la descíaria de Col Maladët

Dal lönesc al vëndres dales 8.30  
ales 11.30 h

Vigni pröma sabeda dl mëis  
dales 8.30 ales 11.30 h



## PLATA DE COMUN

**IMPRESSUM:** Plata de Comun - Plata d'informaziun dl Comun de Corvara - Editor: Comun de Corvara - Vëgn fora trèi iadi al ann - Dir-  
retur responsabl: Stefan Pescollerungg. **Comitè de redaziun:** Franz  
Pedratscher, Roland Adang, Nadia De Lazzar, Siglinde Kostner y  
Bruno Castlunger. Registrada pro le Tribunal de Balsan n° 7/2006.  
Conzet y realisaziun: www.pentagon.it Stampa: La Bodoniana (BZ).  
Misciun: Ciasa de Comun, 39033 Corvara (BZ), fax 0471 836480,  
e-mail: corvara@gvcc.net